

Stichting Waerdenborch

Jaarverslag 2018

Scholengemeenschap voor
VWO HAVO VMBO

Holten/Goor

Postbus 49
7450 AA Holten

Geparafeerd voor
waarmerkingsdoeleinden

Jaarverslag 2018

van Stichting Waerdenborch

Inhoud:	Pagina
1 Bestuursverslag 2018	1 t/m 31
2 Verslag van de Raad van Toezicht 2018	31 t/m 34
3 Balans per 31 december 2018	36
4 Staat van baten en lasten over 2018	37
5 Kasstroomoverzicht	38
6 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018	39 t/m 42
7 Toelichting op de balans	43 t/m 45
8 Toelichting op de staat van baten en lasten	46 t/m 49
9 WNT:Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	50
10 Model G	51
11 Honoraria accountant	52
12 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	53 t/m 55
13 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	56
14 Vaststellen en goedkeuren jaarverslag	57
15 Verbonden partijen	58

Holten, april 2019

Geparafeerd voor
waarmerkingsdoeleinden

Bestuurlijk jaarverslag 2018

Stichting Waardenborch

Werken aan verandering

Holten, april 2019
M. van den Broek-Hanskamp,
Plv. rector-bestuurder a.i.

Inhoudsopgave Bestuurlijk jaarverslag 2018

Hoofdstuk 1	- Inleiding	2
Hoofdstuk 2	- Samenvatting	3
Hoofdstuk 3	- Algemene gegevens	7
Hoofdstuk 4	- Organisatie	8
Hoofdstuk 5	- Onderwijs	9
Hoofdstuk 6	- Jaarontwikkelingen	15
Hoofdstuk 7	- Personeel	18
Hoofdstuk 8	- Financiële analyse	22
Hoofdstuk 9	- Continuïteitsparagraaf	27
Hoofdstuk 10	- Raad van Toezicht	31

Hoofdstuk 1 - Inleiding

De Stichting Waerdenborch verzorgt openbaar onderwijs voor vmbo-b/k/t, havo, vwo/atheneum en gymnasium in Goor en in Holten. Leerlingen kunnen in Goor hun vmbo-tl schoolloopbaan afsluiten. Voor alle andere opleidingen sluiten de leerlingen van de locatie Goor hun schooltijd af in Holten. De leerlingen van vmbo-bk uit Goor maken de overstap naar Holten na leerjaar twee en de h/v leerlingen na leerjaar drie.

Met dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de onderwijsopbrengsten van het schooljaar 2017-2018, de resultaten van school als arbeidsorganisatie en de financiële gegevens over 2018.

De titel voor het jaarverslag 2018 is "Werken aan Verandering".

In het vervolg op het thema "Leren Centraal" in het bestuursverslag over 2017 is in 2018 duidelijk geworden dat het uitvoeren van het Strategisch Beleidsplan impliceert dat de hele schoolgemeenschap voor de opgave staat meer doelgericht te werken. In het schooljaar 2017/2018 is gebleken dat dit geen sinecure is en dat grote veranderingen gepaard kunnen gaan met teleurstellingen enerzijds en positieve ontwikkelingen anderzijds.

De grootste teleurstelling betrof de uitslag van de examencijfers van het schooljaar 2017/2018. Ondanks ingezette verbeteringen vielen die toch tegen.

Op advies van de Werkgroep Gesprekscyclus is besloten tot de implementatie van de methodiek van de Waarderende Gespreksvoering, een instrument waarmee schoolleiding en onderwijspersoneel hun gesprekken met medewerkers, collega's en leerlingen op een hoger kwaliteitsniveau kunnen brengen. Hiermee beschikt de school over een tool waarmee ook de resultaten positief kunnen worden beïnvloed.

Een openbare schoolorganisatie heeft een belangrijke maatschappelijke functie. Onze leerlingen ontwikkelen zich in een snel veranderende wereld. Innovatieve technologische ontwikkelingen op het gebied van klimaatbeheersing, majeure maatschappelijke vraagstukken als duurzaamheid en veiligheid zijn voor hen dagelijkse kost. De school moet daarom midden in de maatschappij staan want naast het behalen van een waardevol diploma heeft de school ook de verantwoordelijkheid om leerlingen op weg te helpen om autonome constructief kritische mensen te zijn die verantwoordelijk willen en kunnen zijn in de maatschappij. Om hierop een adequaat antwoord te kunnen geven is in 2018 een aanvang gemaakt met het proces van onderwijsvernieuwing in het licht van de 21st century skills.

Voor de medewerkers van De Waerdenborch was 2018 een zeer intensief jaar, niet in het minst door de gebeurtenissen rondom het primaire proces, zoals het vertrek van de bestuurder en de komst van de interim-bestuurder. Tevens is er een inhaalslag gestart om de doelen in het Strategisch Beleidsplan binnen de beleidsperiode uit te voeren. Dat heeft, mede in het licht van de nieuwe cao, onder meer geleid tot het ontwikkelen van een nieuw taakbeleid.

Het bedrijfsresultaat 2018 van de Stichting Waerdenborch ad circa € 781.000 is fors gestegen ten opzichte van het resultaat 2017 positief ad circa € 173.000. Ook na eliminatie van de incidentele baten en lasten is sprake van een beduidende stijging van het resultaat. De belangrijkste verklaring voor deze stijging is de per schooljaar 2017/2018 ingevoerde beleidswijziging waarbij (ziekte)vervanging uitsluitend intern of middels tijdelijke contracten wordt gerealiseerd. Ten opzichte van de voorheen toegepaste externe vervanging levert dit een forse kostenbesparing op waarbij overigens wel een hoger risico op het gebied van werkgeversbijdrage werkloosheidsuitkeringen wordt genomen. Daarnaast is nog een aantal andere verklaringen te noemen die in hoofdstuk 8 van dit bestuursverslag nader zijn uitgewerkt. Door de positieve resultaten van de afgelopen jaren is de financiële kwetsbaarheid van Stichting Waerdenborch afgenomen, maar blijft nog wel steeds een aandachtspunt. Een verdere groei van het weerstandsvermogen in de komende jaren tot het gewenste minimumniveau van € 1,7 mln blijft, afgezet tegen de risico's, noodzakelijk.

Zoals de prognose al aangaf is De Waerdenborch in 2018 toch werkelijk geconfronteerd met de inzet van de leerlingendaling als gevolg van de demografische krimp. De verwachting is dat de daling de komende jaren nog zal doorzetten tot een percentage van circa 23% in 2025. Tegelijkertijd lijkt er een trend te ontstaan van trek uit de grote stad naar het platteland en hier en daar komen er signalen over leerlingengroei in Oost-Nederland. De systematiek van het Passend Onderwijs toont een aanzienlijke negatieve verevening in zowel samenwerkingsverband VO 2301 als in SWV VO 2302. Bovendien moeten we per 1-1-2021 rekening houden met een veranderende systematiek voor de bekostiging, met als gevolg dat

structureel minder middelen voor de Waerdenborch beschikbaar zullen zijn. Op basis van het huidige wetsvoorstel betekent dit een afname van de rijksbekostiging van maar liefst circa € 400.000.

We zullen de komende jaren dus met minder middelen meer en slimmer moeten doen doordat tegelijkertijd de samenleving steeds hogere eisen aan het onderwijs stelt.

Dit bestuurlijk jaarverslag bevat veel informatie over het schooljaar 2017-2018 en het boekjaar 2018. We kunnen ons voorstellen dat het niet voor iedere lezer aantrekkelijk is om het hele verslag door te werken. Voor die belangstellenden hebben we in hoofdstuk twee een samenvatting gemaakt.

Waerdenborch wil een betrouwbare en aantrekkelijke pedagogische en educatieve partner zijn voor leerlingen, hun ouders en het bedrijfsleven. Het onderstaande bestuurlijk jaarverslag over 2018 geeft weer in hoeverre we daarin zijn geslaagd.

Holten, april 2019

Namens het bestuur van Stichting Waerdenborch,
Mieke van den Broek-Hanskamp
Plv. Rector-bestuurder a.i.

Hoofdstuk 2 – Samenvatting

De inleiding van het bestuurlijk jaarverslag staat in hoofdstuk 1. We gaan daarbij kort in op de balans tussen het meetbare en datgene wat minstens zo waardevol voor leerlingen is maar niet goed in cijfers uit te drukken zoals bijvoorbeeld hun persoonlijke ontwikkeling.

Het resultaat over 2018 is € 781.000.

Het management van de school is in 2015 gestart met een hersteloperatie om van een negatief vrij besteedbaar eigen vermogen naar een aanvaardbaar positief vrij besteedbaar eigen vermogen te komen. Dat ligt behoorlijk op schema. Enerzijds betrof dit de inperking van de formatie. Anderzijds werden verbeterd contract- en budgetbeheer daartoe ook ingezet. Het VBEV bedraagt ultimo december 2018 € 870.000.

Hoofdstuk 2 bevat de samenvatting van het bestuurlijk jaarverslag 2018.

In hoofdstuk 3 komen de algemene zaken aan bod. U leest daar wie het bestuur vormt, wat de samenstelling van de raad van toezicht is, wat de grondslag en de missie van onze school zijn en onze NAW gegevens.

Het is onze missie om leerlingen door aantrekkelijk onderwijs uit te dagen, te inspireren en om hen kansen te bieden om boven zichzelf uit te stijgen door leren in de breedste zin van het woord centraal te stellen. Persoonlijke aandacht, fundament voor talent, leren centraal en het stimuleren van initiatief zijn daarbij onze sleuteluitspraken.

De organisatie brengen we met hoofdstuk 4 in beeld door middel van een organogram en enkele bestuurlijke zaken in het kader van de horizontale verantwoording.

In hoofdstuk 5 vormt een aantal kengetallen de basis voor het verslagjaar m.b.t. onderwijs.

Het aantal leerlingen op onze school daalt al sinds 2012 vanwege demografische krimp. Was er de afgelopen jaren nog sprake van een beperkte krimp, heeft deze zich per schooljaar 2018-2019 versterkt doorgezet met een daling van het leerlingenaantal met 67 leerlingen (3% van het aantal leerlingen).

Als we kijken naar de onderwijsopbrengsten dan zien we dat de bevorderingspercentages in 2017-2018 iets minder goed waren dan in het schooljaar daarvoor.

De examenopbrengsten 2018 staan in de onderstaande tabel.

2018	WB	WB	WB
	% geslaagd	Gemiddeld cijfer CE	SE-CE
VMBO-B	96,0	6,7	-0,23
VMBO-K	90,6	6,1	0,22
GT Holten	89,1	6,3	0,16

GT Goor	86,2	5,9	0,31
Havo	87,6	6,2	0,11
Vwo	84,5	6,4	0,20

We hebben als school een intensief traject in gang gezet om de onderwijsprestaties op het CSE te verbeteren.

Het onderbouw- en bovenbouwsucces is op alle afdelingen beter dan Nederland gemiddeld.

In het algemeen ligt het bevorderingspercentage naar een hoger leerjaar (ruim) boven de 90%.

Als we De Waerdenborch vergelijken met Nederland dan ontstaat het onderstaande beeld.

Relatief een hoog percentage leerlingen zit in leerjaar 3 op het geadviseerde niveau ten opzichte van het landelijke beeld.

Landelijk gezien zit een hoger percentage leerlingen op een hoger niveau dan geadviseerd door de basisschool.

De belangrijkste onderwijsontwikkelingen in het verslagjaar zijn;

- De voorbereiding van de implementatie vernieuwing van het vmbo,
- verdergaande digitalisering,
- extra aandacht voor het verder verbeteren van de examenopbrengsten,
- het vergroten van het studierendement van onze leerlingen,
- en het toenemend personaliseren van het leren.

Passend Onderwijs:

Sinds de invoering van de wet Passend Onderwijs hebben schoolbesturen de zogenaamde zorgplicht.

De Waerdenborch maakt deel uit van twee verschillende samenwerkingsverbanden. Een samenwerkingsverband is in het leven geroepen om de omslag van zorg naar ondersteuning te helpen plaatsvinden en is verantwoordelijk voor passend en dekkend ondersteuningsaanbod.

Vanwege het gegeven dat OCW een financieel plafond heeft ingebouwd voor de LWOO leerlingen is er in beide samenwerkingsverbanden gekozen voor "opting out". Bij "opting out" verlaat het samenwerkingsverband de landelijke criteria maar voorkom je ook dat er nog een naheffing op de lumpsum van de aangesloten scholen wordt opgelegd.

In beide samenwerkingsverbanden speelt dat we te maken hebben met een negatieve verevening waardoor er in de loop der jaren minder geld beschikbaar is voor Passend onderwijs.

Op onze school werkt een ondersteuningsteam bestaande uit o.a. orthopedagogen, schoolcounselors, co-teachers en schoolmaatschappelijk werk.

Leerlingenveiligheid.

De Waerdenborch scoort op het gebied van het schoolklimaat een 6,9; iets lager dan de landelijke vergelijking van 7,0. Op het gebied van de veiligheid scoort De Waerdenborch een 9,3, terwijl het landelijke cijfer 9,2 laat zien.

Leerlingen- en oudertevredenheid

In 2018 scoorde de tevredenheid van zowel leerlingen als ouders gemiddeld lager dan de benchmark.

Leren Centraal.

In onze school zien we in toenemende mate activiteiten in het kader van "leren centraal". Enkele voorbeeld daarvan zijn levensecht leren en training executieve functies.

Leerlingenparticipatie.

Op het gebied van leerlingenparticipatie kunnen we ons nog verder ontwikkelen.

In hoofdstuk 6 bespreken we de belangrijkste jaarontwikkelingen.

Governance.

Onze school onderschrijft de governance code van de VO Raad.

Strategisch beleidsplan.

2017-2018 is het tweede jaar van uitvoering van de 1^e jaarvertaling van de strategische doelen naar jaardoelen.

Organisatie ontwikkelingen

Najaar 2018 is de voortgang van het strategisch beleidsplan geëvalueerd. In de Kaderbrief 2019 hebben we met behulp van een opnieuw geactualiseerde risicoanalyse de doelen uit het strategisch beleidsplan tegen het licht gehouden en aangepast aan de huidige ontwikkelingen.

Tevens is er een meerjarenbegroting opgesteld.

Het bestuur heeft met de directeuren een verantwoordingsgesprek gevoerd en daarmee de doelen gesteld voor het schooljaar 2018/2019.

Hoofdstuk 7 is het deel waarin we het domein personeel beschrijven. Samengevat typeren we het domein personeel als volgt;

- Het ziekteverzuim is gedaald van 6,0% naar 5,6% maar ligt nog boven het landelijk gemiddelde van 5,1%. Het verzuimcijfer wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurig en minder stuurbaar verzuim.
- De gemiddelde leeftijd van het personeel bedraagt 44,1 jaar.
- 97,7% van de docenten is bevoegd.
- De formatie is aangepast aan de geprognosticeerde demografische krimp.

In hoofdstuk 8 is de financiële analyse opgenomen. De financiële resultaten 2018 worden vergeleken met de begroting 2018 en de realisatie 2017.

Het bedrijfsresultaat 2018 van De Waerdenborch is circa € 781.000. We maken onderscheid tussen het resultaat en het genormaliseerde resultaat. Het genormaliseerde resultaat is het resultaat waarbij de incidentele posten worden geëlimineerd. Het genormaliseerde resultaat over 2018 bedraagt € 760.000. Het positieve genormaliseerde resultaat is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de per schooljaar 2017/2018 ingevoerde beleidswijziging waarbij (ziekte)vervanging uitsluitend intern of middels tijdelijke contracten wordt gerealiseerd. We passen de formatieve inzet van onderwijzend personeel aan. Dit heeft te maken met de leerlingendaling ten gevolge van aan de demografische krimp.

Uit de financiële kengetallen blijkt dat we prima aan onze korte termijn verplichtingen kunnen voldoen. We blijven binnen de tolerantiegrenzen van de inspectie van het Onderwijs.

Onze financiële kengetallen zien er goed uit.

Het opbouw en kwaliteit van het resultaat over 2018 wordt in hoofdstuk 8 nader geanalyseerd.

Hoofdstuk 9 betreft de zogenoemde continuïteitsparagraaf volgens de structuur zoals voorgeschreven in de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de financiële consequenties van het voorgenomen beleid. Er is een taakstellende (meerjaren)begroting 2019-2022 vastgesteld. De negatieve buffer van +/- € 22.000 per 31-12-15 is verbeterd tot € 917.000 eind 2018. In een aantal jaren buigen we het vrij besteedbaar eigen vermogen geleidelijk om naar een aanvaardbaar positief volume. Op basis van de huidige meerjarenbegroting zal het gewenste buffervermogen in de loop van 2020 zijn gerealiseerd.

Daarnaast is een beschrijving van het risicomanagement-systeem opgenomen met daaraan toegevoegd onderstaande opsomming van de belangrijkste geïdentificeerde risico's en onzekerheden voor de komende jaren:

- Daling leerlingaantal in relatie tot onderwijsaanbod, invulling onderwijsconcepten, overheadkosten, het strategisch personeelsbeleid (het risico van kwalitatieve en kwantitatieve fricties) en bestaansrecht als éénpitter. Deze combinatie van factoren kan leiden tot verregaande consequenties;
- Onvoldoende vrij besteedbaar buffervermogen ter opvang van risico's;
- Ouderdom en onderhoudsintensiteit van de gebouwen gerelateerd aan onderwijskundige ontwikkelingen en daling aantal leerlingen. Voorts blijft de financiering van de noodzakelijke renovatie van de schoolgebouwen een risico. Risico dat de gemeente niet tijdig genoeg toestemming geeft voor renovatie van het schoolgebouw. Daarnaast risico dat een te hoge bijdrage van De Waerdenborch in de renovatiekosten wordt gevraagd. Hoe is de rolverdeling op dit punt tussen de gemeente en het schoolbestuur. Dit vraagstuk staat ook nog steeds op de landelijke agenda;
- Wetsvoorstel invoering vereenvoudiging bekostiging VO per 1-1-2021 hetgeen voor De Waerdenborch een daling van de rijksbekostiging betekent van totaal ruim € 400.000;
- Ontwikkelingen passend onderwijs, systematiek verdeling middelen binnen het samenwerking en de voor deze regio geldende negatieve vereveningseffecten;
- Aangaande personeel en personeelsbeleid: Ontwikkeling ziekteverzuim, kwaliteit gesprekscyclus, het binden van nieuwe medewerkers aan school en toekomstbestendigheid van het huidige taakbeleid;

- Hoog aandeel personeelslasten c.q. personeelslasten per fte OP ten opzichte van de benchmark;
- Gebruik van ICT als ondersteuning bij de uitvoering van onderwijskundige concepten.

De Raad van Toezicht doet verslag in hoofdstuk 10.

De Raad heeft toezicht gehouden op de kwaliteit en de doelmatigheid van het besturen doelrealisatiegesprek met het bestuur en de beoordeling van de bestuurder, voorjaar 2018. De Raad van Toezicht heeft haar statutaire goedkeurende bevoegdheden uitgeoefend. Zo werden er o.a. goedkeuringen afgegeven voor de begroting 2019, de jaarrekening 2017 en het bestuurlijk jaarverslag 2017.

De Raad van Toezicht heeft in de zomer van 2018 op verzoek van de bestuurder besloten om een interim-bestuurder te contracteren tot 31 juli 2019. Deze interim-bestuurder kreeg tot taak om de realisatie van de onderwijs- en organisatieontwikkeling te versnellen. De belangrijkste aandachtspunten waren de terugkeer van de rust in de school en de versnelde uitvoering van het strategisch beleidsplan.

Hoofdstuk 3 - Algemene gegevens

3.1. Bestuur

Het rectoraat is als bestuur het bevoegd gezag van de Stichting Waardenborch, die een Openbare school voor voortgezet onderwijs met vestigingen in Holten en Goor in stand houdt.

BRIN-nummer: 19FF

Bestuursnummer: 13365

Rector-bestuurder:	de heer drs. G.D.N. van Uiter MEM,
Plaatsvervangend rector-bestuurder a.i.	mevrouw M. van den Broek-Hanskamp

3.2. Samenstelling Raad van Toezicht

Dhr. J. Weierink	Voorzitter, tot 1 januari 2019
Dhr. ing. G. Grotenhuis MBA	Vice-voorzitter
Dhr. T. de Winter	Lid
Mw. I. op den Dries	Lid
Mw. A. Schreurs	Lid

3.3. Postadres en webadres

Scholengemeenschap De Waardenborch

Postbus 49, 7450 AA Holten

www.waardenborch.nl

E: post@waardenborch.nl

Adressen van de hoofd- en nevenvestiging

Holten: Haarstraat 14, 7451 CZ Holten (hoofdvestiging)
 telefoon: 0548-37 83 83

Goor: Gruttostraat 1, 7471 EP Goor (nevenvestiging)
 telefoon: 0547-28 41 41

3.4. Grondslag en missie

De Waardenborch is een openbare scholengemeenschap met een breed aanbod van vmbo, havo, atheneum, gymnasium en technasium, met een vestiging in Holten en een vestiging in Goor. Op onze openbare school is iedereen welkom.

Het is onze missie om leerlingen door aantrekkelijk onderwijs uit te dagen, te inspireren en om hen kansen te bieden om boven zichzelf uit te stijgen door leren in de breedste zin van het woord centraal te stellen.

Met onderstaande kernwaarden kleuren we onze schoolidentiteit nader in.

- Persoonlijke aandacht
- Fundament voor Talent
- Leren centraal (samen leren verbeteren)
- Stimuleren van initiatief

Een constructieve positieve grondhouding, betrokken functioneel contact (relatie), veiligheid, helpen en ondersteunen horen daarbij.

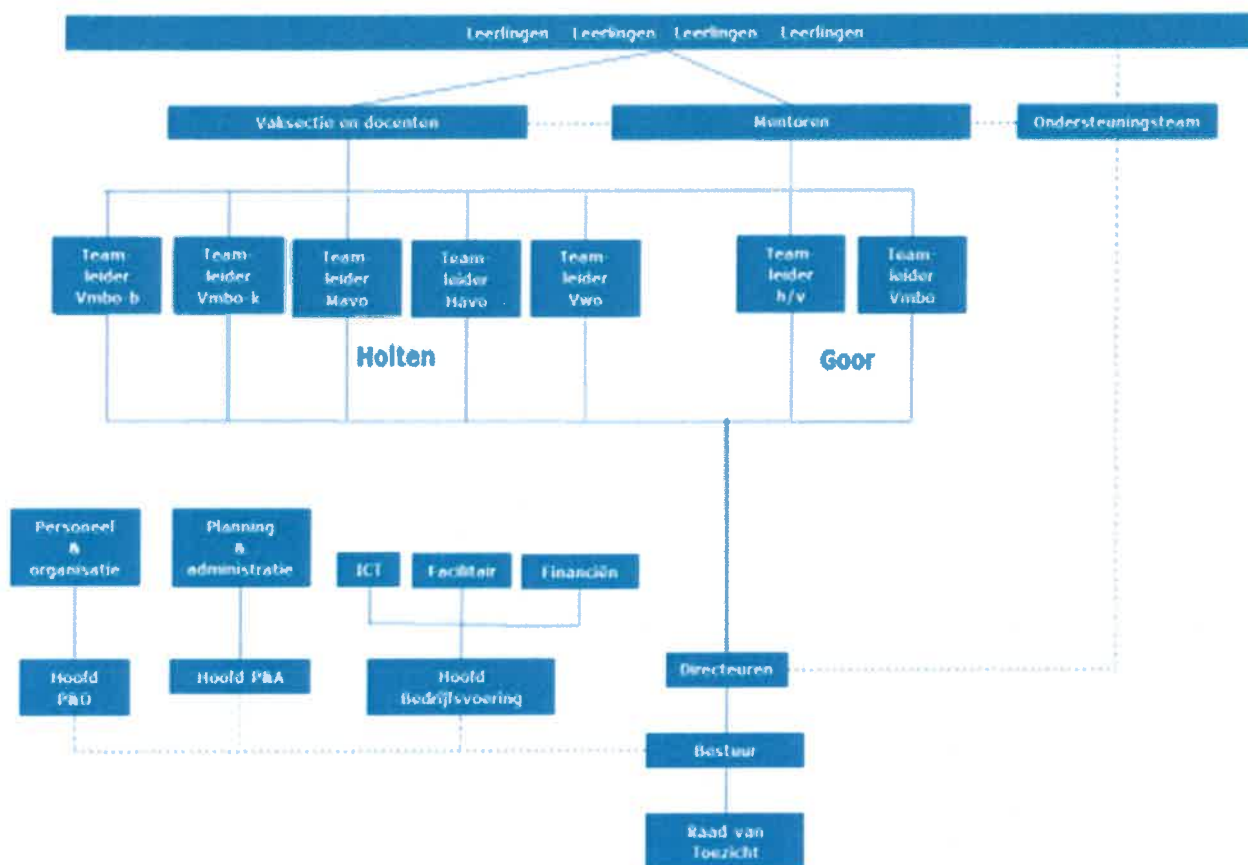
De school begeleidt de leerlingen bij:

- het behalen van een passend diploma;
- het goed kunnen functioneren in het vervolgonderwijs;
- het goed kunnen functioneren in een steeds veranderende maatschappij.

Hoofdstuk 4 - Organisatie

4.1. Het organogram

De Waerdenborch staat sinds 1 april 2012 onder bestuur van de Stichting Waerdenborch, als opvolger van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs De Waerdenborch.

Figuur 1: Organogram Stichting Waerdenborch

4.2. Bestuur

4.2.1. Zelfevaluatie bestuur

Het bestuur heeft eind december 2018 de voortgang van de realisatie van het Strategisch Beleidsplan 2016-2021 geëvalueerd en besproken met de Raad van Toezicht.

4.2.2. Horizontale dialoog

Er vindt binnen onze scholengemeenschap regulier periodiek overleg plaats met de medezeggenschapsraad en de personeelsraad.

Tevens is er een dialoog tussen de schoolleiding en de ouderraad en vinden er bijeenkomsten plaats met de ouderkringen.

Op diverse momenten in het schooljaar is er op verschillende organisatieniveaus overleg met medewerkers.

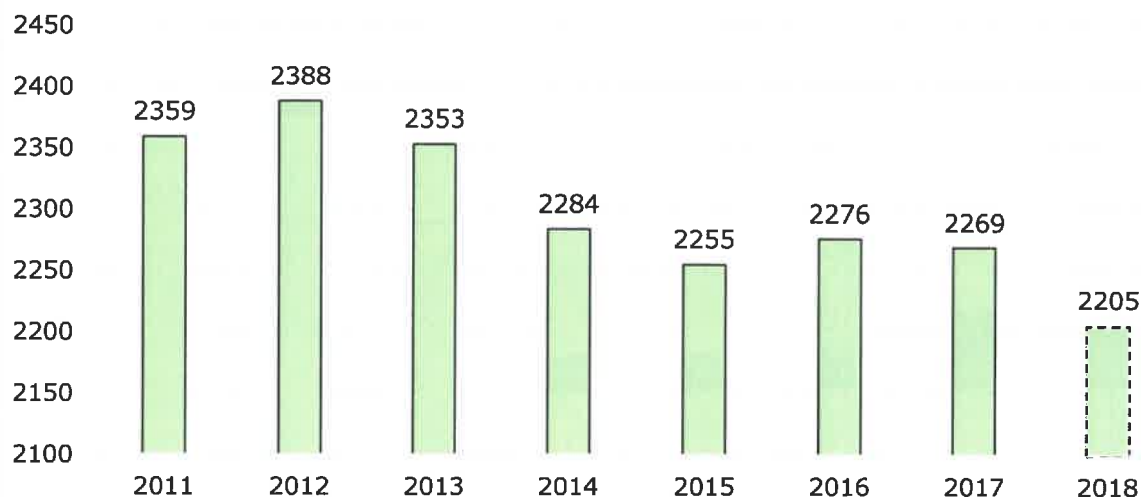
Hoofdstuk 5 – Onderwijs

Onderwijs is de kerntaak van De Waerdenborch. Onderwijzen is, zoals reeds eerder opgemerkt, meer dan lesgeven. Ouders vertrouwen ons hun kinderen toe gedurende de belangrijke levensfase van 12 tot 18 jaar. Het is een periode van ontwikkeling waarin zij volop in beweging zijn om zich te ontwikkelen tot bewuste, autonome volwassenen. Als school mogen wij naast het ondersteunen en begeleiden van het leren studeren ook op pedagogisch vlak van betekenis zijn.

Over het leerlingenaantal doen we in dit hoofdstuk verslag. Tevens tonen we de belangrijkste onderwijsopbrengsten.

5.1. Kerncijfers Onderwijs Leerling-populatie

Aantal leerlingen Waerdenborch per 1 oktober

Figuur 2: Ontwikkeling leerlingenaantal Waerdenborch sinds 2011

In figuur 2 is laat zien dat het leerlingenaantal op onze school na een periode van relatieve stabiliteit met ingang van het schooljaar 2018/2019 te maken krijgt met de effecten van de demografische krimp in de regio.

5.2. Instroomgegevens

In 2018 zijn in totaal 423 nieuwe leerlingen in leerjaar 1 ingestroomd (Holten en Goor respectievelijk 306 en 117). Daarnaast waren er nog 32 zij-instromers in hogere leerjaren.

5.3. Bevorderingspercentages en uitstroom

Jaar laag	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
brugklas 1	99%	99%	99%	99%	99%	98%	99%
onderbouw 2	98%	97%	98%	97%	97%	94%	95%
vmbo 3 basis kader	93%	98%	98%	96%	99%	95%	94%
vmbo 3 gemengd theoretisch	99%	95%	98%	97%	92%	91%	92%
havo 3	85%	91%	94%	93%	94%	97%	91%
havo 4	80%	88%	87%	83%	91%	93%	89%
vwo 3	98%	99%	97%	100%	99%	100%	99%
vwo 4	94%	94%	96%	94%	97%	96%	94%
vwo 5	85%	90%	94%	90%	91%	91%	90%

Tabel 2: Bevorderingspercentages per leerjaar op De Waerdenborch sinds 2011-2012

De ongediplomeerde uitstroom bij vmbo BK is toegenomen.
De ongediplomeerde uitstroom bij vmbo GT, havo 5 en vwo 6 is afgenomen.

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
vmbo BK	6,1%	3,5%	1,1%	1,4	1,4	0,7	3,7%
vmbo GT	0,0%	2,4%	0,7%	0,0	0,0	1,3	0,6%
havo 5	1,7%	2,5%	3,9%	3,4	4,1	3,0	2,8%
vwo 6	3,2%	1,5%	0,0%	0,0	0,0	2,0	0%

Tabel 3: Ongediplomeerde uitstroom De Waardenborch sinds 2011-2012

Het aantal VAVO leerlingen is toegenomen.

VAVO	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ROC Aventus	7	9	6	5	2	3	7
ROC van Twente	6	7	11	10	9	8	6
Overig ROC	1	2	1	1	1	0	0

Tabel 4: Leerlingen van De Waardenborch op het Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs sinds 2012

5.4. Diplomerings en onderwijsopbrengsten

Een belangrijke meetlat voor het succes van de school is de mate waarin leerlingen er in slagen om een diploma te behalen. In de onderstaande tabel (5) en de figuren 3 t/m 6 zijn de slaagpercentages, de gemiddelden op het centraal examen en het verschil tussen het SE en het CE cijfer (schoolexamen en centraal examen) weergegeven.

2018	WB	NL	WB	NL	Volgens criteria OWINSIP	WB
	% geslaagd	% geslaagd	CE	CE	CE	SE-CE
VMBO-B	96,0	97,8	6,7	6,71	6,36	-0,23
VMBO-K	90,6	95,2	6,1	6,32	6,18	0,22
GT Holten	89,1	92,5	6,3	6,33	6,18	0,16
GT Goor	86,2	92,5	5,9	6,33	6,19	0,31
Havo	87,6	87,7	6,2	6,34	6,27	0,11
Vwo	84,5	91,5	6,4	6,55	6,30	0,20

Tabel 5: Kengetallen eindexamen 2018 Waardenborch

Niet voor niets hebben we als doelstelling dat Waardenborch zich wil verbeteren op het gebied van de examenresultaten. We hebben ons in ons strategisch beleidsplan ten doel gesteld om bij de beste 50% van Nederland te behoren.

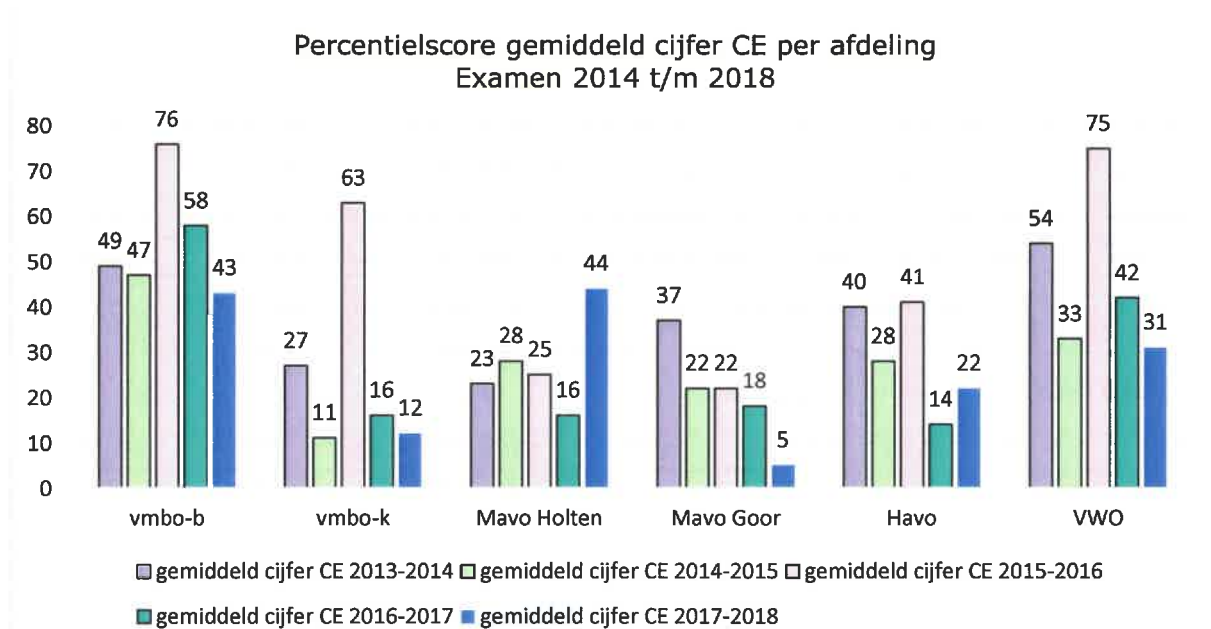
Bovenstaand overzicht laat zien dat we daarin nog stappen te zetten hebben.

Tabel 5 en onderstaand figuur tonen het gemiddelde cijfer op het CE en de percentielscores van het gemiddelde CE cijfer per afdeling.

Al onze afdelingen met uitzondering van de HAVO voldoen aan de norm van de onderwijsinspectie over het 3 jaars gemiddelde van het cijfer CE.

We hebben zelf de lat hoger gelegd door bij de beste 50% te willen gaan behoren. Dat is één van onze belangrijkste prioriteiten.

Alle afdelingen met uitzondering van het VMBO-B blijven binnen de bandbreedte en voldoen daarmee aan de eisen gesteld door de onderwijsinspectie (tabel 5).

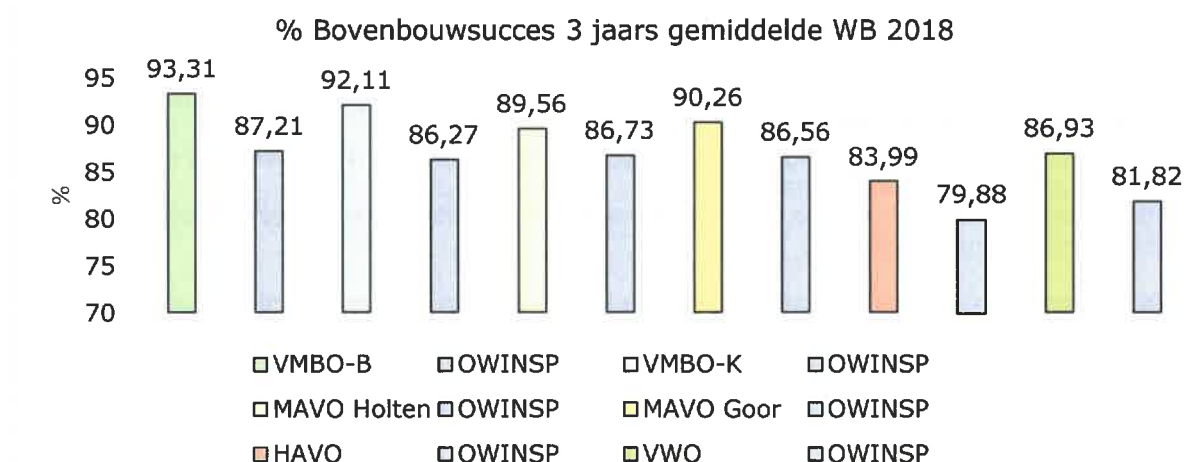
Figuur 3: Percentielscore gemiddeld cijfer CE per afdeling gedurende de laatste 5 jaar.

Naast de examenopbrengsten kijken we voor de mate van succes ook naar het onderbouw- en bovenbouwsucces. Zie daarvoor de onderstaande figuren 4 en 5.

Het onderbouwsucces van onze leerlingen is op beide locaties beter dan Nederland gemiddeld.

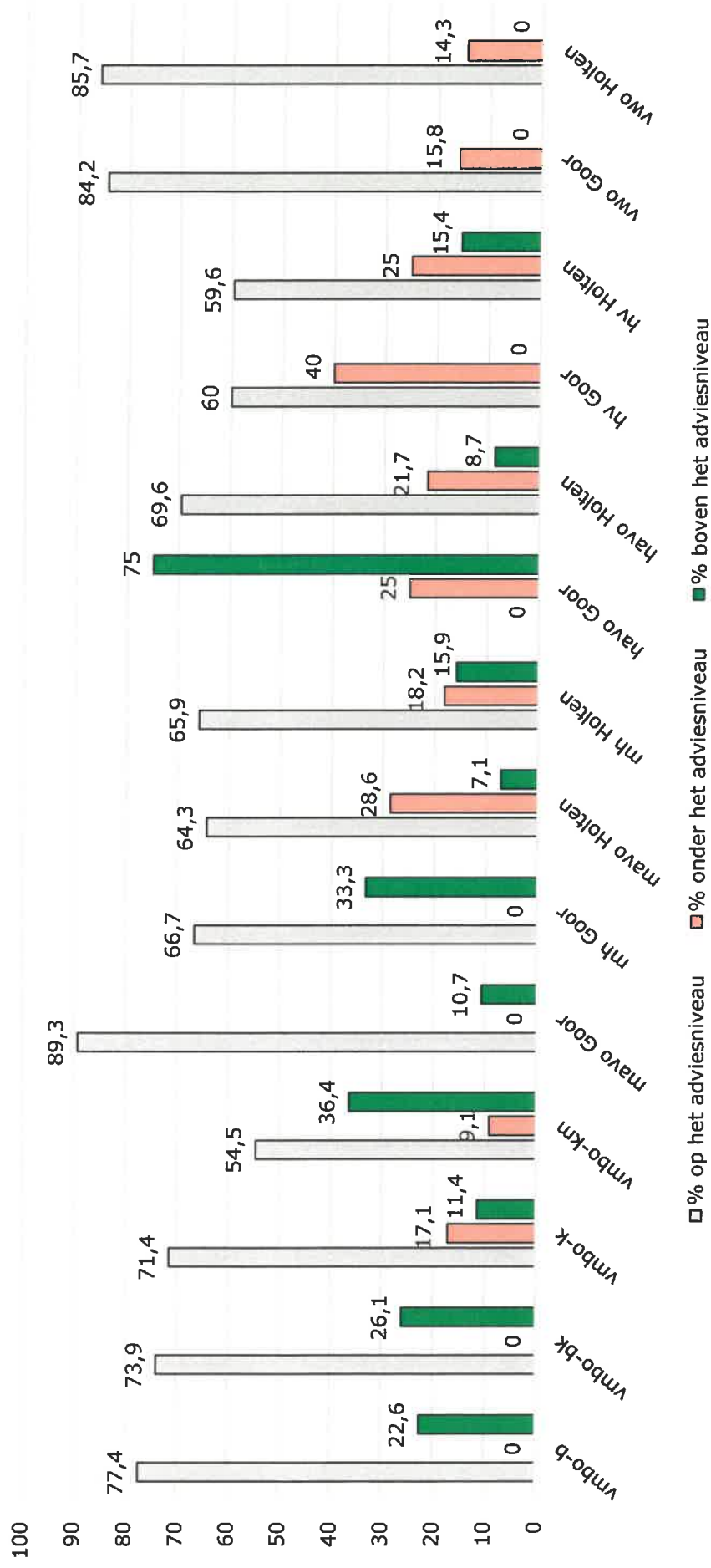
Figuur 4: Onderbouwsucces 2018, 3 jaar gemiddelde en Nederland (OWINSP norm)

Figuur 5: Bovenbouwsucces 2018, 3 jaar gemiddelde en Nederland (OWINSP norm)

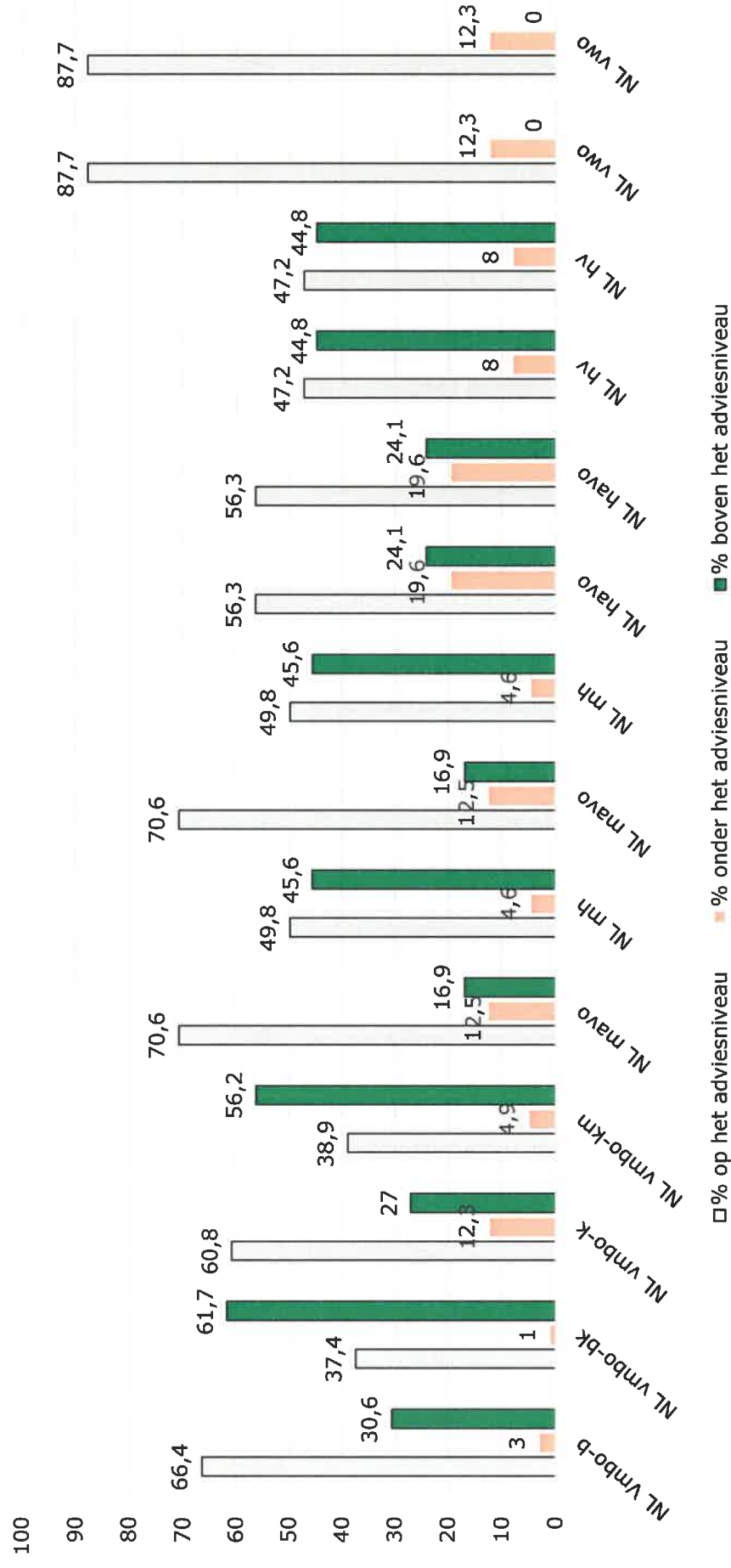
Het bovenbouwsucces is op alle afdelingen beter dan Nederland gemiddeld.

WB Positie in leerjaar 3 t.o.v. het advies basisschool in %

Figuur 6: Waerdenborch → positie leerlingen in leerjaar 3 t.o.v. advies basisschool in %

NL positie in leerjaar 3 t.o.v. het advies basisschool in %

Figuur 7: Nederland → positie leerlingen in leerjaar 3 t.o.v. advies basisschool in %

Als we De Waerdenborch vergelijken met Nederland dan ontstaat het onderstaande beeld. Relatief een hoog percentage leerlingen zit in leerjaar 3 op het geadviseerde niveau ten opzichte van het landelijke beeld.

Landelijk gezien zit een hoger percentage leerlingen op een hoger niveau dan geadviseerd door de basisschool. De in 5.3. en 5.4 gepresenteerde gegevens onderstrepen dat we, bij het realiseren van onze doelstelling om bij de beste 50 % scholen van Nederland te horen, voor een uitdaging staan.

5.5. Onderwijskundige ontwikkelingen

In mei 2018 heeft de Inspectie van het Onderwijs een tweetal vierjaarlijkse onderzoeken uitgevoerd. In Goor is een verificatieonderzoek uitgevoerd op de afdelingen vmbo-basis, -kader, -theoretische leerweg, havo en vwo. Op de afdeling vmbo-theoretische leerweg is een stelselonderzoek uitgevoerd. Samenvattend was het oordeel van de Inspecteur dat de stand van zaken in De Waerdenborch over het algemeen in orde is, echter de professionalisering van de gemiddelde docent kan verbeterd worden, het leveren van maatwerk aan individuele leerlingen en het recht doen aan verschillen tussen leerlingen kan worden verbeterd.

Teams en secties hebben in 2017-2018 gewerkt aan het verbeteren van de doorlopende vak-, leer- en begeleidingslijn vanaf klas 1 tot en met de eindexamenklassen. Daarnaast is er een verbetertraject ingezet met als doel om de examencijfers op het gewenste niveau te krijgen. Eind 2018 is hiervoor de ondersteuning ingeroepen van het project Leren Verbeteren, een samenwerking tussen het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Onderwijsadviesbureau B&T.

Najaar 2018 zijn zowel het VMBO als het Havo/Vwo aan de slag gegaan met het ontwerpen van een nieuw onderwijsconcept. Hierin zijn de al eerdere ontwikkelingen op het gebied van personaliseren en differentiëren van het onderwijs opgenomen; het concept is gestoeld op de uitgangspunten van het leren van de benodigde skills in de 21^e eeuw, en hebben een duidelijke relatie met onderzoekend en multidisciplinair leren en adapteren van verandering.

5.6. Passend Onderwijs

De wet op het Passend Onderwijs is ingevoerd in 2014. De Waerdenborch maakt in het kader van de wet Passend Onderwijs deel uit van twee samenwerkingsverbanden. De locatie Holten valt onder SWV 23.01 en de locatie Goor onder SWV 23.02.

In 2018 hebben beide Samenwerkingsverbanden hun eigen effectiviteit laten onderzoeken en dit heeft geleid tot verbeterplannen.

In beide samenwerkingsverbanden is het de uitdaging om zoveel mogelijk ondersteuning op de scholen te realiseren door het reguliere onderwijzend personeel.

De stichting Waerdenborch beschikt over een stevige ondersteuningsstructuur door de aanwezigheid van diverse experts (orthopedagogen, counselors, co-teachers, schoolmaatschappelijk werk enz.) die de inzet van de docenten en de mentoren versterken met hun advies en interventies. Het lukt de school om het aantal thuiszitters minimaal te houden (1) en er zijn minder dan 5 leerlingen naar het Speciaal Onderwijs verwezen.

De besteding van de middelen 2018 voor Passend Onderwijs is in hoofdlijnen als volgt te specificeren:

Lasten	€
- Extra inzet onderwijzend personeel (incl. onderwijsassistenten) a.g.v. kleinere klassen voor leerlingen met indicatie/behoefte voor lichte ondersteuning	530.000
- Salariskosten ondersteuningsteam	275.000
- Kosten doorverwijzing/tijdelijke uitplaatsing leerlingen	49.000
- Inhuur externe counselor	19.000
- Gerichte opleidingskosten onderwijzend personeel en ondersteuningsteam	P.M.
- Aanvullende kosten leermiddelen	P.M.
Totaal lasten	873.000
Baten/Financiering	
- Opbrengst Samenwerkingsverband 23.01	298.000
- Opbrengst Samenwerkingsverband 23.02	164.000
- Bekostiging LWOO-middelen vanuit lumpsumfinanciering DUO/OCW	203.000
<i>Tussentelling</i>	<i>665.000</i>
- Aanwending reguliere bekostiging voor Passend Onderwijs	208.000
Totaal baten/financiering	873.000

5.7. Leerlingen- en oudertevredenheid

In 2018 zijn bij zowel de leerlingen als de ouders een Tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. De algemene conclusie die uit het onderzoek bij de leerlingen te trekken valt is, dat ongeveer de helft van de leerlingen hieraan heeft meegedaan, er op de thema's 'tevredenheid', 'schoolklimaat' en 'veiligheid' gemiddeld lager wordt gescoord dan de benchmark VO.

De gemiddelde oudertevredenheid scoort iets lager (7,8) dan de benchmark (7,9).

5.8 Leren Centraal

We hebben er in ons strategisch beleidsplan voor gekozen om "Leren Centraal" als een belangrijke kernwaarde neer te zetten omdat we ervan overtuigd zijn dat onze leerlingen beter af zijn in de turbulent veranderende en globaliserende samenleving als zij leervaardige competenties ontwikkelen.

Op diverse plaatsen in onze beide scholen zien we daarvan kenmerken terug. Zo werken we aan de zogenoemde executieve functies (o.a. doelgerichtheid, planmatig handelen, zelfinzicht enz.).

We doen daarnaast goede ervaringen op in onze leerpleinen met een positieve en veilige pedagogische omgeving onder het motto "contact gaat voor contract" (*contract hier bedoeld in brede zin – inhoud, procedure en op psychologisch niveau*).

In het kader van dit bestuurlijke jaarverslag noemen we in deze paragraaf ook dat we bij de determinatie/toetsing in het kader van differentiatie gebruik maken van OBIT/RTTI waarbij onderscheid gemaakt wordt in kennis reproduceren, kennis toepassen in bekende en nieuwe situaties en begrip van de lesstof.

Bij de lesbezoeken aan het OP wordt gebruik gemaakt van de Docent Observation Tool, op basis waarvan het goede gesprek door de teamleider en docent gevoerd kan worden bij het realiseren van verbetering van de lessen.

5.9. Het niet meetbare zichtbaar maken

Het is verleidelijk om alleen datgene wat meetbaar is in een bestuurlijk jaarverslag weer te geven. Bij onderwijsprestaties hoort echter meer.

Onze leerlingen krijgen veel kansen geboden om naast het puur cognitieve aspect ook veel andere onderdelen van hun persoonlijke competenties te ontwikkelen.

Enkele niet uitputtende voorbeelden zijn:

- Openbare muziekoptredens zoals bijvoorbeeld "Basic Voices".
- Meedoen aan sporttoernooien zoals het 4-scholentoernooi en de scholen triathlon.
- Talentstromen.
- Internationale uitwisseling.

Bij al die gelegenheden leren leerlingen veel en doen ze onbetaalbare levenservaringen op die hen later van pas komen.

5.10. Leerlingenparticipatie

In het havo/vwo is een leerlingenparlement actief. In 2018 zijn in Goor en Holten leerlingenkringen gestart waardoor nu ook de VMBO-leerlingen structureel hun visie en mening geven op de gang van zaken in de school.

Er zijn leerlingen actief in de leerlingengeleding van de MR. Zij hebben het initiatief genomen om het zogenoemde tutorprogramma te starten. Daarbij worden brugklasleerlingen geholpen om wegwijs te worden in de school door een buddy. Dit initiatief kende in 2018 nog opstartproblemen. Ook heeft de leerlingengeleding het Leerlingenstatuut ter hand genomen, zodat dit in 2019 in een vernieuwde vorm kan worden ingevoerd.

Hoofdstuk 6 – jaarontwikkelingen

6.1. Governance

Per 1 april 2012 voldoet de Stichting aan de bestuurlijke inrichting volgens de wet Goed Onderwijs Goed bestuur. Daarnaast onderschrijft de Stichting de nieuwe code "Good Governance" van de VO Raad die sinds juni 2016 van kracht is.

In 2018 zijn de statuten aangevuld met een addendum waarmee het mogelijk is geworden om door een tweede herbenoeming voor het maximum van acht toezichtjaren (twee volledige termijnen) te worden benoemd.

6.2. Organisatie ontwikkelingen

In het verslagjaar 2018 heeft zich een aantal nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. In het voorjaar werd geconstateerd dat de realisatie van de doelstellingen in het strategisch beleidsplan achterbleven bij de planning. Om hierin een inhaalslag mogelijk te maken is in de zomer een interim-bestuurder gecontracteerd, met de bedoeling om in een collegiaal tweehoofdig bestuur met name de onderwijs- en organisatieontwikkeling te versnellen. Na de zomer bleek de bestuurder echter ziek te zijn. De interim-bestuurder heeft hem vanaf dat moment integraal waargenomen. Na

een periode van inwerken is zij, samen met directie, teamleiders, de Zorg- en Brugklascoördinator en de staf, onder leiding van een extern adviseur, aan de slag gegaan met de verbetering van onderlinge samenwerking. Ook de versnelling van de uitvoering van het strategisch beleidsplan is ter hand genomen, met name op het gebied van Onderwijs, Personeelbeleid en PR/marketing was een inhaalslag noodzakelijk. Tevens is de actieve samenwerking in de regio verder voortgezet. Voor de begroting van het boekjaar 2019 is de integrale Kaderbrief tot stand gebracht, waarin onder andere een financiële taakstelling is opgenomen. De (meerjaren-)begroting is door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Met de Medezeggenschapsraad is vanaf schooljaar 2018/2019 een wekelijks voortgangsoverleg in gang gezet. De voorzitters van RvT en MR komen beiden maandelijks voor een overleg met de bestuurder bijeen.

6.3. Samenwerking

De Waerdenborch participeert in diverse landelijke en regionale netwerken in het kader van het IBC, het Technasium, de Solar Challenge enz.

Daarnaast is er functioneel contact met diverse universiteiten, Saxion en de ROC's ten behoeve van het verbeteren van de aansluiting in de onderwijsketen en de inhoudelijke doorlopende leerlijnen. Voorts maakt De Waerdenborch deel uit van verschillende VO-netwerken, zoals het Stedenbandoverleg. Bestuurders van VO-scholen in de grensregio van Twente en de Achterhoek hebben zich ten doel gesteld om gezamenlijk te anticiperen op de effecten van de autonome leerlingendaling als gevolg van de bevolkingskrimp in deze regio. In 2018 heeft dit geleid tot het initiatief tot het ontwikkelen van een regionaal mobiliteitscentrum (RMC). Het RMC betreft de bestuurlijke samenwerking tussen Het Stedelijk Enschede, OSG Hengelo, Het Erasmus, Het Assink en De Waerdenborch en heeft als oogmerk om zowel de kwaliteit als de kwantiteit van het OP in de regio op niveau te houden.

Het Rijk heeft landelijk tot en met 2022 jaarlijks circa 100 miljoen euro beschikbaar gesteld om door regionale samenwerking te komen tot een regionaal duurzaam, dekkend en kwalitatief hoogstaand techniekonderwijs in het vbmo. In de regio Twente is door het VO-onderwijs gezamenlijk het initiatief genomen om op regioniveau een groot aantal projecten voor subsidie voor te dragen. Verdere uitwerking van deze projecten geschiedt dan op sub-regioniveau. De Waerdenborch participeert, samen met Reggesteyn, Jacobus Fruytier en Pius X in de subregio Rijssen-Holten. Het bedrijfsleven participeert hierin ook mee middels een cofinanciering van minimaal 10%.

In 2018 hebben De Waerdenborch en Reggesteyn na onderzoek van BMC een convenant opgesteld met als titel: Goede Buren. Hiermee geven zij de wijze en gebieden van informele samenwerking aan op verschillende terreinen, zoals marketing en pr, vmbo-techniek en andere voorkomende onderwerpen vanuit het oogmerk van onderlinge afstemming bij het omgaan met de leerlingendaling in de regio. Najaar 2018 zijn de betrokken gemeenten hiervan in kennis gesteld. Met het PO in Holten is De Waerdenborch in gesprek om te komen tot initiatieven waardoor leerlingen van de basisschool eerder kennis kunnen maken met het voortgezet onderwijs. In Goor is, mede op uitnodiging van de gemeente Hof van Twente, een overleg gestart van PO en VO om de mogelijkheden te onderzoeken van een integraal kindcentrum van 0 tot 18 jaar.

6.4. Klachten, incidenten en de externe vertrouwenscommissie en privacy

De Waerdenborch is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie (LKC). Er zijn geen klachten bij de landelijke klachtencommissie geweest. In 2018 is de school gestart met de uitvoering van de AVG. Hiervoor zijn inmiddels de noodzakelijke tools en documenten ontwikkeld en zijn de vereiste maatregelen c.q. procedures geïmplementeerd. Conform de geldende procedures wordt door De Waerdenborch melding gedaan van schorsingen, examenzaken (ISD) en incidenten (ARBO).

o Klacht

De Waerdenborch kent voor het indienen van een klacht een "Klachtenroute" waarin staat aangegeven bij wie een ouder, een leerling of een personeelslid moet zijn indien er sprake is van een klacht dan wel een zwaarwegende melding. De klager/melder kan een klacht/melding aangeven bij de interne contactpersonen (w.o. mentoren, leerlingbegeleiders), het management (directeuren, teamleiding), het bevoegd gezag (directeur-bestuurder) of de externe vertrouwenspersonen, waarbij de laatst genoemden de onafhankelijkheid kunnen borgen. Bovenal kan een klacht/melding ook worden ingediend bij de Vertrouwensinspectie, de landelijke klachtencommissie dan wel geschillencommissie, mede afhankelijk van de aard van de klacht c.q. melding.

o Vertrouwenspersoon

De Waerdenborch kent momenteel twee externe vertrouwenspersonen t.w. mevrouw Angelique Gerards en de heer Harm Jan Wibbens. Beide personen staan vermeld op de

website van de school en zijn rechtstreeks benaderbaar zonder tussenkomst van de school, (hetgeen zij gemerkt hebben) dit ter garantie van de gewenste anonimiteit van de klager/melder. De vertrouwenspersonen stellen het bevoegd gezag altijd op de hoogte indien er een klacht/melding is binnengekomen, waarbij anonimiteit en integriteit hoog in het vaandel staan. De beide vertrouwenspersonen werken in collegiaal verband vanuit de bestaande klachtenroute van de school, voor zover mogelijk.

Aanvullend op de huidige klachtenroute werken de beide vertrouwenspersonen dan ook met een verruimd kader rondom klachten en meldingen mede aan de hand van de modellen van de VO Raad. Binnen die kaders komen de vertrouwenspersonen in actie op het moment dat er bij een klacht/melding:

- een vermoeden is van een misstand binnen de organisatie; hierbij kan gedacht worden aan grensoverschrijdend gedrag c.q. ongewenste omgangsvormen w.o.
 - o seksueel misbruik/ seksuele intimidatie;
 - o andere vormen van intimidatie;
 - o fysiek dan wel psychisch geweld (w.o. pesten);
 - o vormen van discriminatie/ radicalisering.
- het maatschappelijk belang in geding is; hierbij kan gedacht worden aan:
 - o schending van wettelijke voorschriften;
 - o gevaar voor veiligheid van personen;
 - o gevaar voor goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen;
 - o het bewust achterhouden van informatie;
 - o een verspilling van overheidsgeld.

De vertrouwenspersonen hebben in hun handelen geen beslissingsbevoegdheid dan wel doorzettingmacht, maar enkel een luisterende en adviserende taak (w.o. inzet van mediation) naar zowel de klager/melder als ook naar het bevoegd gezag en/of management van de school.

o Binnengekomen klachten/meldingen

In het kalenderjaar 2018 zijn er, vanuit al de bovengenoemde geledingen, 5 klachten c.q. meldingen binnengekomen, waarvan er 4 zijn doorverwezen naar voorliggende voorzieningen (teamleiding, zorgteam, MR, vakbond e.d.) en met 1 klacht/melding zijn wij, als vertrouwenspersonen, in gesprek gegaan. In alle gevallen hebben de vertrouwenspersonen de directeur-bestuurder, als bevoegd gezag en de klager/melder geadviseerd in het verdere handelen van de binnengekomen en ingediende klachten/meldingen.

6.5. Horizontale verantwoording

We publiceren het jaarverslag op onze website. Het jaarverslag en de jaarrekening bespreken we met de medezeggenschapsraad en jaarlijks met het College van B&W van de gemeente Rijssen-Holten.

Onze onderwijsopbrengsten zijn in te zien op www.scholenopdekaart.nl.

6.6. Treasury

De Waerdenborch hanteert een treasurystatuut. Daarin wordt het treasurybeleid uiteengezet en worden de bevoegdheden en verantwoordelijkheden beschreven. Het statuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie, de risico's te beperken en de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Het treasurystatuut voldoet aan de voorschriften van het Ministerie van OCW. De beschikbare middelen zijn, conform de bepalingen in het treasurystatuut, gedurende het boekjaar volledig belegd in direct opeisbare rekening-couranten, spaarrekeningen en contanten voor een bedrag per ultimo 2018 van € 5.669.530 (ultimo 2017: € 4.941.924). Er wordt, conform de bepalingen in het treasurystatuut, geen gebruik gemaakt van derivaten of beleggingen anders dan voornoemde.

6.7. Huisvesting

In 2018 is de nieuwe kantine in gebruik genomen. Hiermee is een grote verbetering ten opzichte van de jaren daarvoor gerealiseerd. De leerlingen kunnen gebruik maken van een lichte en flexibele ruimte; hierdoor wordt tevens het karakter van De Waerdenborch als brede school benadrukt. Tevens is een deel van het plafond bij beide locaties vernieuwd.

Daarnaast is in 2018 het overleg met het PO en de gemeente Rijssen-Holten gestart in het kader van het Integraal Huisvestingsplan, dat in april 2019 moet worden gepresenteerd aan de gemeenteraad. Voor De Waerdenborch betreft het een eerste (financiële) verkenning voor een vernieuwbouwtraject in 2021.

In Goor zijn er plannen om een Scholeneiland te vormen waarin PO en VO participeren. Het gebied is gelegen op de huidige locatie van De Waerdenborch langs de Gruttostraat en de Scherpenzeelseweg. Betrokken partijen zijn de Wiekslag/Puntdak (OPO), Albatros (Keender) en De

Waerdenborch. De directeuren en bestuurders zijn bezig om plannen te maken die gaan leiden tot samenwerking. Ze voeren regelmatig overleg over onderwijskundige inhoudelijke zaken die uiteindelijk bepalend zijn voor de vorm van het Scholeneiland. De gemeente Hof van Twente staat positief tegenover dit initiatief en ziet het als behoud en verrijking van het onderwijs in de Hof.

6.8. Kwaliteitszorg

In het strategisch beleidsplan is ook een hoofdstuk inzake systematische kwaliteitszorg opgenomen. Onze school werkt met een scala aan kwaliteitsinstrumenten op de verschillende beleidsterreinen. Hierbij speelt de toepassing de PDCA-cyclus een grote rol. In 2018 heeft De Waerdenborch, gewaarschuwd door berichten over de vmbo-examens in Maastricht, zijn examensystematiek getoetst en waar nodig, verbeterd.

6.8.1. Onderwijs

Om de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren werken we o.a. met het instrument "mijn.vensters.nl".

De examencijfers van vwo en vmbo zijn in 2018, ondanks forse inzet op verbetering, achtergebleven bij de verwachtingen. Het havo heeft een score neergezet van 88% geslaagde leerlingen. Echter ook deze cijfers zijn niet voldoende om de doelstelling van De Waerdenborch, om te horen bij de 50% beste scholen van Nederland, te halen.

De afdeling VMBO is in 2018 verder gegaan met het vernieuwen van het onderwijs en heeft de profielen verder uitgewerkt. Beide afdelingen, zowel het havo/vwo als het vmbo zijn aan het begin van het schooljaar 2019/2019 gestart met het ontwerpen van een gezamenlijk, schoolbreed onderwijsconcept dat recht moet gaan doen aan de nieuwe behoeften van de samenleving, zoals dat is geformuleerd in de nota's Onderwijs 2032 en de 21st century skills. Eind 2018 is het project Leren Verbeteren gestart. Samen met Beekveld&Terpstra en het Ministerie van OCW wordt gestructureerd ingezet op de onderwijsresultaten en de verbetering van de kwaliteitszorg.

6.8.2. Personeel

Het personeelbeleid heeft in 2018 op drie processen zeer actief ingezet: het Taakbeleid, de Gesprekscyclus en het ARBO-beleid. Tevens is P&O nadrukkelijk betrokken bij de ingezette organisatieverandering en de personele activiteiten van de Raad van Toezicht. In hoofdstuk 7 wordt hier nader op ingezoomd.

6.8.3. Financieel

Risicomanagement, Maraps, jaarcyclische procedures, de accountantscontrole enz. hanteren we o.a. als kwaliteitsinstrumentarium bij het domein financiën.

6.9. Internationalisering

Er vinden diverse internationale uitwisselingen plaats en er zijn allerlei werkweken en excursies in binnen- en buitenland.

Daarnaast is De Waerdenborch één van de drie "European Parliament Ambassador Schools" in Overijssel. De Waerdenborch heeft in 2018 geen nieuwe initiatieven genomen op het gebied van Internationalisering.

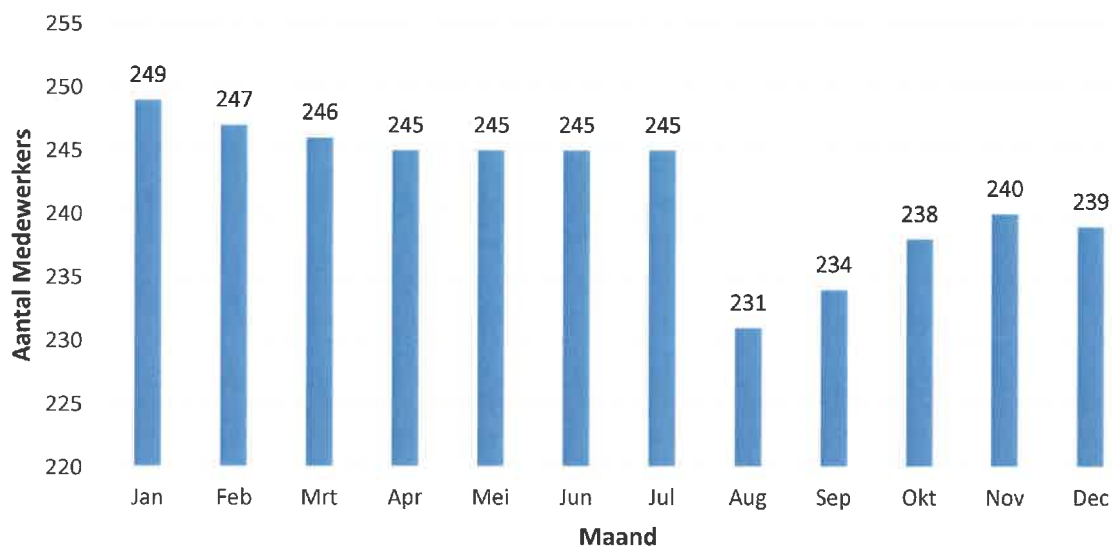
Hoofdstuk 7 – Personeel

7.1. Kengetallen

Gemiddeld aantal medewerkers in dienst

Het gemiddelde aantal medewerkers in dienst per maand in kalenderjaar 2018 is 242. In de eerste 7 maanden van kalenderjaar 2018 (schooljaar 2017-2018) zijn gemiddeld meer medewerkers in dienst dan in de laatste 5 maanden van kalenderjaar 2018 (schooljaar 2018-2019). Deze afname is het gevolg van de ingezette aanpassing van de formatie vanwege de daling in leerlingaantal per schooljaar 2018-2019. De formatie en daarmee de personele lasten, worden aangepast in lijn met de geprognosticeerde krimp. Rond de zomervakantie zijn minder medewerkers in dienst vanwege het aflopen van (tijdelijke) contracten.

Aantal medewerkers per maand 2018

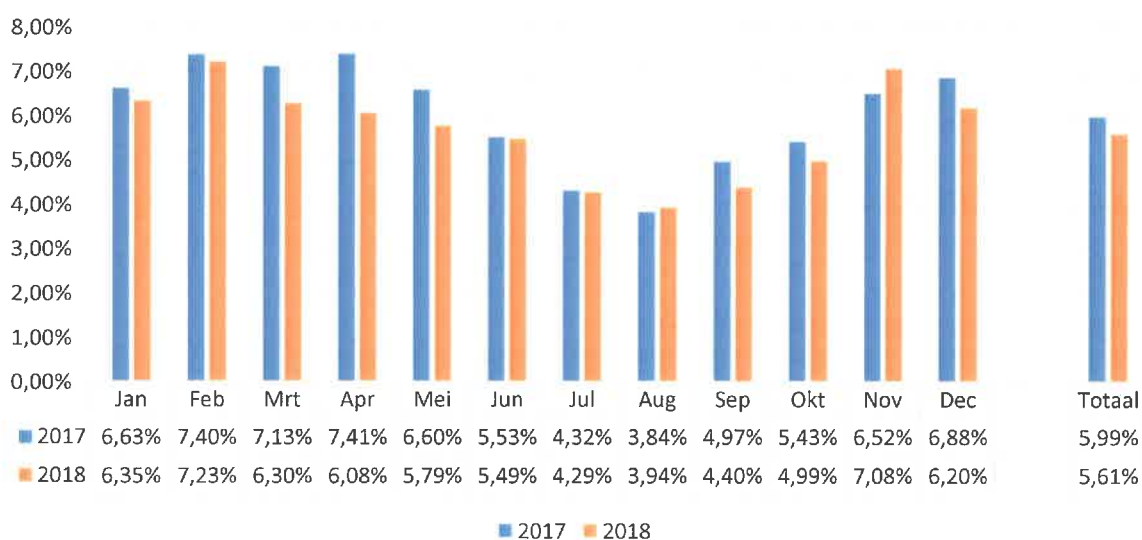

Ziekteverzuimpercentage

Het verzuimpercentage is in 2018, ondanks de langdurige griepgolf aan het begin van het kalenderjaar, gedaald van 6,0% in 2017 naar 5,6% in 2018, maar ligt nog boven het landelijk gemiddelde voor het onderwijs van 5,1%. Het verzuimpercentage wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurig en minder stuurbaar verzuim.

In 2018 is nadrukkelijk ingezet op verzuimmanagement in de lijn. Hierbij heeft de afdeling P&O een adviserende en begeleidende rol.

Ziekteverzuimpercentage per maand 2017 en 2018 excl. zwangerschaps- en bevallingsverlof

% Bevoegd

In schooljaar 2017-2018 stond 97,7% van het onderwijzend personeel van De Waardenborch bevoegd voor de klas.

95,5% Van het onderwijzend personeel is 1^e of 2^e graads bevoegd voor het vak waarin zij lesgeven. 2,2% Van het onderwijzend personeel is anders bevoegd dan 1^e of 2^e graads (b.v. via het zijnstroom traject voor Pabo afgestudeerde leerkrachten of via een bevoegdheid voor het speciaal voortgezet onderwijs (SVO)). Deze medewerkers zijn bevoegd werkzaam binnen de onderbouw van het VMBO. 2,4% Van het onderwijzend personeel is bezig met (de afronding van) een opleiding tot bevoegd docent.

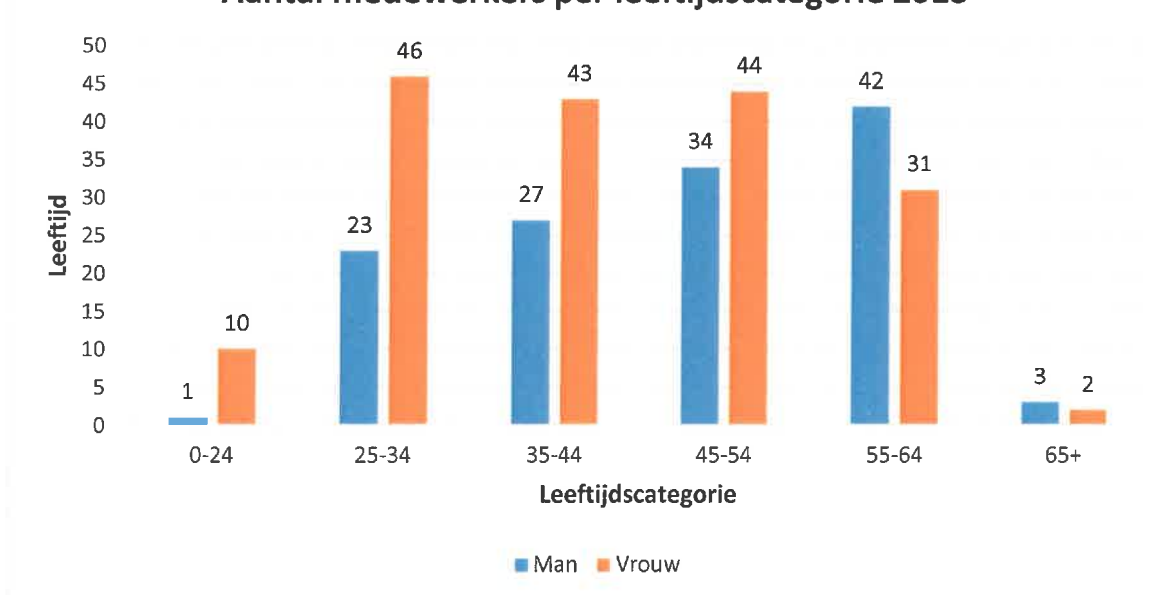
De krimp in leerlingaantallen en de noodzaak tot het aanhouden van een flexibele schil gecombineerd met de arbeidsmarktomstandigheden in de regio, leiden ertoe dat in een aantal gevallen ook collega's benoemd worden die niet per definitie al over hun (volledige) bevoegdheid beschikken.

Bevoegdheidspercentages De Waardenborch schooljaar 2017-2018		
Bevoegdheid	Fte (afgerond)	Percentage van het totaal fte (afgerond)
1 ^e graads	51,4	38
2 ^e graads	77,6	57,5
Anders bevoegd	2,9	2,2
In opleiding	3,2	2,4
Totaal (OP):	135,1	100,1

Leeftijdsopbouw

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers werkzaam bij De Waardenborch in kalenderjaar 2018 bedraagt 44,1 jaar. Dit betekent een daling t.o.v. kalenderjaar 2017 waarin de gemiddelde leeftijd uitkwam op 46,5 jaar. De relatief grote groep pensionado's die eind schooljaar 2016-2017 de school verliet is aanvang schooljaar 2017-2018 vervangen door nieuwe collega's binnen m.n. de groep 25-34 jaar. Hiermee is tevens een meer gelijkmatige verdeling over de leeftijdsgroepen ontstaan. Verhoudingsgewijs werken er meer vrouwen dan mannen bij De Waardenborch.

Aantal medewerkers per leeftijdscategorie 2018

7.2. Gevoerd beleid met betrekking tot beheersing uitkeringslasten bij ontslag

Het onderwijs draagt 25% van de uitkeringslasten bij ontslag zelf. Derhalve is het beleid van De Waardenborch erop gericht uitkeringskosten bij ontslag zoveel mogelijk te voorkomen. In het kalenderjaar 2018 is tweemaal een vaststellingsovereenkomst met een medewerker gesloten. Eenmaal met recht op een (B)WW uitkering. Beiden keren zonder recht op een ontslagvergoeding.

7.3. Doelrealisatie afdeling P&O

De afdeling P&O heeft een aanzienlijke ontwikkeling neergezet ten aanzien van de kwaliteitscontrole-systematiek (AO-IC) binnen de personeels- en salarisadministratie en de professionalisering en herbezetting van de op de afdeling werkzame medewerkers. Er is synergie aangebracht tussen de op de afdeling te onderscheiden functies en processen en procedures en protocollen zijn beschreven. De huidige bezetting is kwalitatief op niveau en functioneert pro-actief, flexibel en klant- en oplossingsgericht. De afdeling werkt volgens de normen van de sinds mei 2018 van kracht zijnde Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

De meerjarige strategische kwantitatieve formatieplanning is inmiddels een cyclisch proces en wordt d.m.v. de pdca-cyclus geëvalueerd.

In het verslagjaar 2018 is een geheel nieuwe gesprekscyclus voor het OP ontwikkeld (incl. tools en gespreksleidraden) hetgeen de instemming van de (P)MR heeft gekregen. Het pilotjaar is aanvang schooljaar 2018-2019 gestart. Evaluatie vindt plaats eind schooljaar 2018-2019. Leidinggevenden en docenten zijn getraind in de methode van Appreciative Inquiry (waarderend onderzoeken) hetgeen mede een cultuurverandering binnen de school in gang zet.

Aanvang schooljaar 2018-2019 is gestart met de ontwikkeling van een nieuw, eigentijds, betaalbaar en bij de onderwijsontwikkelingen van De Waardenborch passend taakbeleid. De strategische doelstelling van De Waardenborch om een lerende organisatie te zijn met daarbinnen professionele autonomie en regelruimte voor de docenten en de CAO opdracht om te komen tot werkdrukvermindering en ontwikkeltijd is in de ontwikkeling van nieuw taakbeleid meegenomen. Daarnaast heeft de afdeling P&O een belangrijke rol in de organisatieverandering en -ontwikkeling die met de komst van de plaatsvervangend rector-bestuurder a.i. is ingezet.

Hoofdstuk 8 – Financiële analyse

8.1. Inleiding

De Waerdenborch heeft het boekjaar 2018 afgesloten met een resultaat van circa € 781.000 ten opzichte van circa € 173.000 over boekjaar 2017.

De opbouw, samenstelling en kwaliteit van het resultaat wordt in dit hoofdstuk nader uitgewerkt.

Op basis van een meerjarenbegroting zal het buffervermogen ook de komende jaren worden aangevuld tot het gewenste minimumniveau is bereikt. Met het oog op de komende krimp in het leerlingenaanbod, verevening Passend Onderwijs en vernieuwde bekostiging VO per 1-1-2021 is realisatie van de groei van het buffervermogen extra uitdagend. Belangrijke onderwerpen in dit kader betreft het zoeken naar samenwerkingsvormen, heroriëntatie van de onderwijsconcepten en leermiddelenbeleid inclusief gebruik van ICT en ontwikkeling van een toekomstbestendig taakbeleid. Aan al deze onderwerpen wordt inmiddels volop gewerkt.

8.2. Genormaliseerd resultaat

Het resultaat wordt zowel in 2018 als in 2017 beïnvloed door diverse incidentele baten en lasten. Indien deze incidentele posten worden geëlimineerd ontstaat het volgende beeld:

(afgerond op € 1.000)	2018	2017
Netto-resultaat	781	173
Bij: Incidentele lasten		
- Verbouwingskosten	73	187
- Vergoeding interimbestuurder per augustus 2018	91	0
- In 2019 doorlopende salariskosten bestuurder	41	0
	<u>986</u>	<u>360</u>
Af: Incidentele baten		
- Financieringsoverschot	226	26
	<u>226</u>	<u>26</u>
Genormaliseerd resultaat	760	334

Het genormaliseerd resultaat is derhalve fors gestegen. Dit met name als gevolg van een aantal structurele maatregelen c.q. beleidsbeslissingen. Daarnaast als gevolg van een (aanvullende) rijkssubsidies die (overigens deels wel begroot) in 2018 niet tot een extra besteding hebben geleid.

De verklaring van de toename van het genormaliseerd resultaat ten opzichte van 2017 ad circa € 426.000 is als volgt samen te vatten:

(afgerond op € 1.000)	(X € 1.000)
1 Verhoging rijksbijdrage prestatiebox	57
2 Nog niet bestede aanvullende subsidie Technisch VMBO	47
3 Daling gemiddelde personeelslast per fte	50
Daling vervangingskosten ziekte e.d. a.g.v. beleidswijziging externe	
4 vervanging naar interne vervanging c.q. tijdelijke contracten	225
Daling vervangingskosten ziekte a.g.v. daling gemiddeld	
5 ziekteverzuimpercentage	23
6 Overig/divers	24
Totaal	426

8.3. Analyse vermogenspositie

	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	Signa- lerings- grens	Benchmark 31-12-2017
(afgerond op € 1.000)					
Liquiditeit (vlott. activa/kortl. schulden)	3,13	3,15	3,59	< 0,75	2,7
vlottende activa	€ 5.204.000	€ 5.628.000	€ 6.344.000		
kortlopende schulden	€ 1.662.000	€ 1.785.000	€ 1.766.000		
Solvabiliteit (eigen vermogen/totaal verm.)	0,48	0,46	0,51	< 0,20	0,46
eigen vermogen	€ 2.899.000	€ 3.072.000	€ 3.853.000		
totaal vermogen	€ 6.076.000	€ 6.664.000	€ 7.542.000		
Solvabiliteit 2 (EV+voorz/totaal verm)	0,73	0,73	0,77	< 0,30	0,69
eigen vermogen + voorzieningen	€ 4.414.000	€ 4.879.000	€ 5.776.000		
totaal vermogen	€ 6.076.000	€ 6.664.000	€ 7.542.000		
Weerstandsvermogen (eigen vermogen/baten)	16,2	16,6	20,3	< 5	28,1
eigen vermogen	€ 2.899.000	€ 3.072.000	€ 3.853.000		
totale baten (incl. rentebaten)	€ 17.945.000	€ 18.511.000	€ 18.991.000		
Kapitalisatiefactor (totaal vermogen/totaal baten)	33,7	35,9	39,7	-	39,6
Vrij besteedbaar vermogen	€ 239.000	€ 318.000	€ 870.000		
Personele lasten/totale lasten	83,1	82,9	82,4	-	80,3

Op basis van bovenstaande kengetallen kan worden geconcludeerd dat De Waerdenborch prima aan de korte termijn verplichtingen kan voldoen. Door het forse positieve resultaat over 2018 is opnieuw invulling gegeven aan de noodzakelijke opbouw van het vrij besteedbaar vermogen. Dit mede met het oog op een mogelijke grootschalige renovatie over een aantal jaren waarvan een deel van deze kosten voor rekening van De Waerdenborch zullen zijn.

Op basis van de uitgevoerde eigen risicoanalyse en het daaruit voortvloeiende risicoprofiel blijkt een gewenst vrij besteedbaar eigen vermogen van circa € 1.700.000. Doelstelling in de meerjarenbegroting is om middels positieve begrotingsresultaten te groeien naar dit gewenst vermogen. Voor een nadere toelichting wordt tevens verwezen naar de continuïteitsparagraaf.

8.4. Financiële analyse van de balans

Materiële vaste activa:

De toename van de boekwaarde materiële vaste activa is met name te verklaren door investeringen in de gymzalen waarbij meerjarige investeringen naar voren zijn gehaald. Daarnaast is in de inrichting in de leerlingenkantine locatie Holten vernieuwd.

Vorderingen:

Deze liggen in lijn met voorgaand jaar.

Liquide middelen:

Het saldo liquide middelen met circa € 728.000 toegenomen. De toename is hoofdzakelijk toe te schrijven aan:

- a) Het positieve exploitatieresultaat;
- b) Toename van de voorzieningen (zijn immers wel kosten, maar geen liquide uitgaven);

De nadere analyse is uitgewerkt in het kasstroomoverzicht zoals opgenomen in de jaarrekening.

Eigen vermogen:

De totale mutatie van het eigen vermogen betreft het resultaat over 2018. Binnen het eigen vermogen hebben wel enkele verschuivingen plaatsgevonden. Als gevolg van opgenomen Spaarbapo is de hiervoor gevormde bestemmingsreserve verlaagd met € 27.200. Daarnaast is een bestemmingsreserve subsidie Technisch VMBO gevormd. Dit betreft de nog niet specifiek voor dit doel bestede subsidiemiddelen ad circa € 47.000. De private reserve schoolfonds/ouderbijdragen betreft het saldo van de ontvangen ouderbijdragen en de kosten van de activiteiten die uit de ouderbijdragen gefinancierd dienen te worden. Conform voorgaand jaar gemaakte afspraak is het saldo 1-1-2018 overgeheveld naar de algemene reserve.

Voorzieningen:

De toename van het saldo voorziening is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de voorziening onderhoud, gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. Op grond van die meerjaren onderhoudsplan zal de voorziening met name vanaf 2022 worden aangewend voor grotere onderhoudsprojecten.

Kortlopende schulden:

Deze liggen in lijn met voorgaand jaar.

8.5. Financiële analyse staat van baten en lasten 2018 ten opzichte van 2017 en begroting 2018

Rijksbijdragen:

De toename van de rijksbijdrage is met name te verklaren door een verhoging van de GPL (bekostiging gemiddelde personeelslast) met 2,8% vanwege gestegen personeelslasten, met name als gevolg van hogere pensioenpremies en cao-afspraken. Daarnaast is de rijksbijdrage prestatie box verhoogd van € 270 naar € 295 per leerling. Tot slot is in 2018 een meerjarige stimuleringsubsidie Technisch VMBO ingevoerd waarvoor in 2018 een bedrag van circa € 84.000 is ontvangen. De jaren 2018 en 2019 betreffen een aanloopfase en de zogenoemde transitiefase van deze stimuleringsubsidie loopt van 2020 tot en met 2023.

In de begroting 2018 was (zowel bij de baten als bij de personeelslasten) uitsluitend rekening gehouden met de stijging pensioenpremie omdat de cao-afspraken en daarmee samenhangende loonontwikkelingscompensatie nog niet bekend was. Tevens was de inhoud en omvang van de stimuleringsubsidie Technisch VMBO nog niet bekend en dus niet begroot.

De bijdragen uit de samenwerkingsverbanden zijn gestegen als gevolg van het gekozen principe van opting-out. Daarbij wordt de bijdrage voor lichte ondersteuning stapsgewijs overgeheveld van OC&W naar de samenwerkingsverbanden. Derhalve een verschuiving. Deze verschuiving is wel in de begroting opgenomen.

Overige baten:

De lichte daling van de overige baten is met name ontstaan als gevolg van beëindiging van een aantal detacheringen in de loop van 2018. Daarnaast zijn opbrengsten uit inruil van hardware ICT en overig inventaris gedaald. Daartegenover staat wel een (niet begrote) stijging van bijdragen voor VSV-projecten.

Personeelslasten:

De personeelslasten zijn in een aantal hoofdcomponenten onder te verdelen.

1) Lonen en salarissen.

Het gemiddeld aantal fte's is nagenoeg gelijk gebleven. Hoewel sprake is geweest van een substantiële stijging van de pensioenpremie en stijging als gevolg van cao-afspraken zijn de absolute personeelslasten slechts beperkt toegenomen.

Dit als gevolg van een daling van het functiemixpercentage (waardoor de gemiddelde personeelslast per fte daalt) en hogere onttrekkingen aan de personele voorzieningen persoonlijk budget en spaarverlof waardoor uitbetaalde bedragen niet als last worden gepresenteerd.

De lonen en salarissen zijn enigszins lager dan begroot omdat beide voornoemde effecten niet volledig waren voorzien en dus verwerkt in de begroting.

2) Dotaties aan de personele voorzieningen.

De dotaties aan personele voorzieningen liggen in lijn met 2017. De dotaties zijn wel hoger dan begroot omdat er meer aan de voorziening persoonlijk budget is gedoteerd dan begroot.

3) Personeel niet in loondienst.

De inzet van onderwijzend personeel niet in loondienst concentreert zich op de maanden januari tot en met juli 2017. Vanaf schooljaar 2017/2018 wordt voor ziektevervanging nauwelijks meer extern personeel ingezet, maar wordt vervanging middels tijdelijke contracten ingevuld. Dit is de belangrijkste verklaring voor de (tevens in begroting opgenomen) daling. Overigens wordt hiermee wel (bewust) een hoger risico op het gebied van werkgeversbijdrage werkloosheidsuitkeringen (BWW) genomen.

De daling wordt wel enigszins gematigd door de kosten van de (niet in dienstbetrekking zijnde) plv. rector-bestuurder ad interim per augustus 2018.

De kosten personeel niet in loondienst liggen per saldo ongeveer in lijn met de begroting.

4) Overige personeelslasten.

De overige personeelslasten liggen per saldo in lijn met voorgaand jaar. De realisatie is wel hoger dan begroot als gevolg van hogere advieskosten en wervingskosten personeel.

Afschrijvingen:

De afschrijvingskosten op inventaris en apparatuur is onder andere toegenomen door investeringen in de gymzalen waarbij meerjarige investeringen naar voren zijn gehaald. Dit was ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend.

Daarnaast is de inrichting van de leerlingenkantine locatie Holten vernieuwd. Deze investering was wel begroot.

De overige afschrijvingskosten liggen in lijn met voorgaand jaar en begroting.

Huisvestingslasten:

De huisvestingslasten 2018 zijn circa € 115.000 lager ten opzichte van 2017 als gevolg van lagere verbouwingskosten. In 2017 is een verbouwing in het kader van vernieuwing VMBO uitgevoerd. In 2018 is een plafond vernieuwd (deels gefinancierd door de gemeente Rijssen-Holten) en zijn werkzaamheden in de leerlingenkantine locatie Holten uitgevoerd.

De huisvestingslasten liggen in lijn met de begroting.

Overige lasten:

De overige lasten zijn in de volgende kostensoorten te verdelen:

1) Administratie- en beheerslasten.

De stijging van werkelijke kosten 2018 ten opzichte van 2017 is toe te schrijven aan advieskosten voor juridische dienstverlening, advieskosten statutenwijziging, advieskosten inrichting structuur n.a.v. AVG-wetgeving en kosten voor de externe functionaris gegevensbescherming. Een groot deel van deze kosten waren niet begroot.

2) Inventaris, apparatuur en leermiddelen.

De kosten voor de schoolboeken (*boekenfonds*) zijn met circa € 78.000 toegenomen als gevolg van een opwaartse druk in de pakketprijs. Met name de digitale leercomponenten kennen forse tariefstijgingen waardoor de gemiddelde pakketprijs per leerling met € 40 is toegenomen. Tevens zijn de licentiekosten voor de (niet in pakketprijs opgenomen leermiddelen) toegenomen. Vanaf schooljaar 2020-2021 zullen de leermiddelen op basis van een nieuw contract worden afgenomen. De eerste voorbereidingen voor de Europese aanbesteding zijn inmiddels in gang gezet.

3) Overige lasten.

De overige lasten liggen in lijn met voorgaand jaar. De begrote ICT-kosten zijn enigszins lager als gevolg van (niet begrote) afzonderlijk afgenomen adviesuren inzake aanschaf nieuw Wifi-netwerk en storage-server. Overigens zouden deze kosten anders in de aanschafprijs verwerkt zijn en in toekomstige jaren via afschrijvingslasten ten laste van het resultaat komen.

Financiële baten en lasten:

Het saldo financiële baten en lasten is verder afgenomen wegens dalende rentepercentages. De rentepercentages op spaartegoeden zijn gedaald tot nagenoeg nihil.

Hoofdstuk 9 – Continuïteitsparagraaf

9.1. Kengetallen

Aan de basis van een goede onderwijshuishouding staan de leerling-prognoses. De Waerdenborch maakt daarbij gebruik van gemeentelijke prognoses, prognoses van DUO en bovenal een eigen prognoseregistratie per 'toeleverende basisschool'. De combinatie van deze prognoses resulteert uiteindelijk in onderstaande schoolprognoses. De ontwikkeling van de personele bezetting is gerelateerd aan de leerling-ontwikkeling.

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021
Aantal leerlingen per 1 oktober (incl. VAVO)	2203	2181	2125	2061

Personele bezetting in FTE (per 1-10 incl interne vervanging)	2018	2019	2020	2021
Management/Schoolleiding	10	10	10	10
Personeel primair proces	140	135	132	128
Ondersteunend personeel	44	43	43	42
Totaal	194	188	185	180

9.2. Meerjarenbegroting

De in deze paragraaf weergegeven begrotingsbedragen zijn afgerond op € 1.000 en gebaseerd op de door Raad van Toezicht goedgekeurde meerjarenbegroting 2019 t/m 2022.

Er is gekozen voor de meerjarenbegroting 2019 t/m 2022 omdat deze meer actueel beeld geven van de meerjarige verwachtingen ten opzichte van de op 28 november 2017 goedgekeurde meerjarenbegroting 2018 t/m 2021. Daarnaast is de meerjarenbalans doorgerekend op basis van de werkelijke c.q. gerealiseerde balans per 31-12-2018.

Balans

De in 2017 gerealiseerde aanvulling van het buffervermogen heeft zich boven verwachting gecontinueerd in 2018. Indien bij de beoordeling van het buffervermogen rekening wordt gehouden met het beklemd vermogen (in de vorm van bestemmingsreserves en voorzieningen) resulteert dit in een vrij besteedbaar vermogen van circa € 870.000 per ultimo 2018. Om dit vermogen te verhogen tot het, bij het risicoprofiel van De Waerdenborch passende, bedrag van € 1,7 mln zijn in de meerjarenbegroting positieve begrotingsresultaten gepresenteerd. Deze positieve begrotingsresultaten maken de groei van het eigen vermogen mogelijk. Op grond van de jaarrekening 2018 wordt dit streefvermogen eerder gerealiseerd dan begroot. In de loop van dit schooljaar wordt bezien of dit aanleiding geeft voor extra financiële ruimte op korte termijn. Vooral is hiermee in deze continuïteitsparagraaf geen rekening gehouden.

De ontwikkeling van de materiële vaste activa is gebaseerd op een meerjaren investeringsplan en doorrekening van de toekomstige afschrijvingslast.

De mutaties in de voorzieningen worden veroorzaakt door een geleidelijke opbouw van de voorziening groot onderhoud (gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan). De in het verleden geconstateerde jaarlijkse toename van de voorziening persoonlijk budget heeft zich gestabiliseerd, mede door uitbetaling van PB-uren ouder dan 4 jaar. De voorziening spaarverlof neemt geleidelijk af en de voorziening uitgestelde beloningen blijft naar verwachting nagenoeg stabiel.

(afgerond op € 1000) ACTIVA	REALISATIE 31-12-2018	BEGROTING 31-12-2019	BEGROTING 31-12-2020	BEGROTING 31-12-2021
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa	1.198.000	1.278.000	1.378.000	1.478.000
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.198.000	1.278.000	1.378.000	1.478.000
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	674.000	664.000	654.000	644.000
Liquide middelen	5.670.000	5.796.000	6.166.000	6.493.000
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	6.344.000	6.460.000	6.820.000	7.137.000
TOTAAL ACTIVA	7.542.000	7.738.000	8.198.000	8.615.000
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	3.789.000	3.896.000	4.380.000	4.808.000
Bestemmingsreserves	64.000	55.000	47	47
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	3.853.000	3.951.000	4.427.000	4.855.000
VOORZIENINGEN	1.923.000	2.051.000	2.055.000	2.074.000
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.766.000	1.736.000	1.716.000	1.686.000
TOTAAL PASSIVA	7.542.000	7.738.000	8.198.000	8.615.000

Staat van baten en lasten

De ontwikkeling van de baten is gerelateerd aan de ontwikkeling van het leerlingaantal, afspraken vanuit het sectorakkoord en de door VO-raad gepubliceerde 'Verwachte relevante financiële mutaties'. De effecten van het wetsvoorstel inzake vernieuwing bekostiging VO is met ingang van 2021 verwerkt in de begroting. Gedurende een overgangsregeling van 4 jaar wordt bij De Waardenborch jaarlijks circa € 100.000 op de totale bekostiging in mindering gebracht waardoor het totaaleffect uiteindelijk een daling van ruim € 400.000 zal zijn.

In de bijdrage SWV Passend Onderwijs is aansluiting gemaakt met de meerjarenbegrotingen van de betreffende samenwerkingsverbanden.

De personeelskosten zijn gerelateerd aan voornoemde geprognosticeerde fte-inzet waarbij in het loonpeil 2018 de afspraken uit het sectorakkoord zijn verwerkt. In de begroting is zowel bij de personeelskosten als bij de rijksvergoeding loonontwikkeling rekening gehouden met de cao-afspraken tot 1 oktober 2019. In de periode daarna is zowel bij de personeelskosten als bij de rijksvergoeding loonontwikkeling buiten beschouwing gelaten. In de begroting 2019 t/m 2021 rekening gehouden met een gelijkblijvend verzuimpercentage van 5% (ten opzichte van een realisatie van 5,8% in 2018), waarbij de ziektevervanging nagenoeg volledig middels eigen tijdelijke contracten wordt ingevuld. Overigens wordt hiermee wel (bewust) een hoger risico op het gebied van werkgeversbijdrage werkloosheidsuitkeringen (BWW) genomen.

De investeringen vanuit de meerjaren investeringsbegroting zijn verwerkt in de berekening van de toekomstige afschrijvingslasten. De begrote huisvestingslasten 2021 zijn beduidend lager dan andere jaren omdat in dat jaar (nog) geen bouwkundige werkzaamheden zijn gepland.

Als gevolg van de bekostigingssystematiek is (afhankelijk van de mutatie in het leerlingaantal) sprake van een financieringsverschil. In de maanden augustus tot en met december van enig jaar is de rijksbijdrage nog gebaseerd op het leerlingaantal van voorgaand schooljaar. Bij een leerlingendaling is dan sprake van een financieringsoverschot. Indien de effecten van het financieringsoverschot en de incidentele kosten aangaande verbouwingen worden geëlimineerd uit het resultaat ontstaat het genormaliseerd resultaat zoals in onderstaande tabel is weergegeven. Uit de ontwikkeling van dit genormaliseerd resultaat blijkt dat structurele maatregelen noodzakelijk zijn met het oog op de krimp van het leerlingenaanbod in deze regio. Belangrijke onderwerpen in dit kader betreft het zoeken naar samenwerkingsvormen, heroriëntatie van de onderwijsconcepten en leermiddelenbeleid inclusief gebruik van ICT en ontwikkeling van een toekomstbestendig taakbeleid. Aan al deze onderwerpen wordt inmiddels volop gewerkt.

(afgerond op € 1.000)	REALISATIE 2018	BEGROTING 2019	BEGROTING 2020	BEGROTING 2021
BATEN				
Rijksbijdrage	18.711.000	18.660.000	18.425.000	17.803.000
Overige baten	277.000	234.000	240.000	216.000
TOTAAL BATEN	18.988.000	18.894.000	18.665.000	18.019.000
LASTEN				
Personeelslasten	14.998.000	15.146.000	14.460.000	14.138.000
Afschrijvingen	381.000	391.000	400.000	404.000
Huisvestinglasten	1.158.000	1.407.000	1.425.000	1.185.000
Overige lasten	1.673.000	1.854.000	1.905.000	1.867.000
TOTAAL LASTEN	18.210.000	18.798.000	18.190.000	17.594.000
Saldo Baten en lasten	778.000	96.000	475.000	425.000
Saldo financiële bedrijfsvoering	3.000	2.000	2.000	2.000
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	781.000	98.000	477.000	427.000
GENORMALISEERD RESULTAAT	760.000	607.000	618.000	291.000

Onderstaand wordt bij doorrekening van de meerjarenbegroting de ontwikkeling van enkele kengetallen weergegeven:

(afgerond op € 1.000)	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	Signaleringsgrens
Liquiditeit	3,59	3,72	3,97	4,23	< 0,75
Solvabiliteit	0,51	0,51	0,54	0,56	< 0,20
Solvabiliteit 2	0,77	0,78	0,79	0,80	< 0,30
Weerstandsvermogen	20,3	20,9	23,7	26,9	< 5
Kapitalisatiefactor	39,7	40,9	43,9	47,8	
Vrij besteedbaar buffervermogen	€ 870.000	€ 968.000	€ 1.445.000	€ 1.872.000	
Personeelslasten/Totaal lasten	82,4%	80,6%	80,5%	80,3%	

9.3. Risicomanagement en beschrijving de belangrijkste risico's

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem:

De basis van het interne risicobeheersings- en controlesysteem vormt de planning & control-cyclus. Deze cyclus is nader uitgewerkt in een jaarplanning waarin structureel de volgende beheersings-/controle-elementen zijn opgenomen: teamplannen, afdelingsplannen, bestuursplan, kaderbrief begroting en formatie, (meerjaren)begroting, sectiebegrotingen, (meerjaren)investeringsbegroting, formatieplanning, doelrealisatiegesprekken, voorjaarsoverleg strategisch beleidsplan, actualisatie meerjarenonderhoudsplan, actualisatie risico-inventarisatie, financiële maandrapportages en jaarrekening.

In het voorjaar van 2016 is het Strategisch Beleidsplan (SBP) 2016/2017 – 2020/2021 opgesteld. De destijds hiertoe ingestelde werkgroep was samengesteld vanuit diverse disciplines en lagen uit de organisatie. Tevens zijn diverse geledingen binnen De Waerdenborch geconsulteerd om tevens het eigenaarschap en draagvlak van het SBP te vergroten.

Bouwstenen voor het SBP zijn onder andere de door de werkgroep opgestelde omgevingsanalyse, trendanalyse en risicoanalyse. Deze risicoanalyse is de basis voor een cyclisch risicomanagement-proces. Vanuit diverse domeinen zijn de belangrijkste risico's gedefinieerd met nadere uitwerking van oorzaak en gevolg. Middels een afweging van de kans en impact van het risico en het effect van uit te voeren beheersmaatregelen is tevens een eerste aanzet gemaakt tot kwantificering van de risico's ter bepaling van het noodzakelijk buffervermogen. In het kader van het cyclische karakter van het risicomanagement-proces zijn begin 2018 door het management (in samenspraak met diverse collega's) de geïdentificeerde risico's geactualiseerd. Tevens is beoordeeld in hoeverre nieuwe risico's zijn waar te nemen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's en onzekerheden voor de komende jaren betreffen:

- Daling leerlingaantal in relatie tot onderwijsaanbod, invulling onderwijsconcepten, overheadkosten, het strategisch personeelsbeleid (het risico van kwalitatieve en kwantitatieve fricties) en bestaansrecht als éénpitter. Deze combinatie van factoren kan leiden tot verregaande consequenties;
- Onvoldoende vrij besteedbaar buffervermogen ter opvang van risico's;
- Ouderdom en onderhoudsintensiteit van de gebouwen gerelateerd aan onderwijskundige ontwikkelingen en daling aantal leerlingen. Voorts blijft de financiering van de noodzakelijke renovatie van de schoolgebouwen een risico. Risico dat de gemeente niet tijdig genoeg toestemming geeft voor renovatie van het schoolgebouw. Daarnaast risico dat een te hoge bijdrage van De Waerdenborch in de

renovatiekosten wordt gevraagd. Hoe is de rolverdeling op dit punt tussen de gemeente en het schoolbestuur. Dit vraagstuk staat ook nog steeds op de landelijke agenda;

- Wetsvoorstel invoering vereenvoudiging bekostiging VO per 1-1-2021 hetgeen voor De Waardenborch een daling van de rijksbekostiging betekent van totaal ruim € 400.000;
- Ontwikkelingen passend onderwijs, systematiek verdeling middelen binnen het samenwerking en de voor deze regio geldende negatieve vereveningseffecten;
- Aangaande personeel en personeelsbeleid: Ontwikkeling ziekteverzuim, kwaliteit gesprekscyclus, het binden van nieuwe medewerkers aan school en toekomstbestendigheid van het huidige taakbeleid;
- Hoog aandeel personeelslasten c.q. personeelslasten per fte ten opzichte van de benchmark;
- Gebruik van ICT als ondersteuning bij de uitvoering van onderwijskundige concepten.

In het SBP zijn diverse doelstellingen verwerkt die gerelateerd zijn aan beheersmaatregelen ter reductie of voorkomen van genoemde risico's.

In aansluiting op de risicoanalyse is in 2016 tevens een berekening uitgevoerd ter bepaling van de minimaal noodzakelijke omvang van het buffervermogen om eventuele risico's te kunnen opvangen. Uit de voorgaand beschreven proces van risicoanalyse blijkt dat de regulier op alle VO-instellingen van toepassing zijnde risico's ook voor De Waardenborch gelden. Daarnaast blijkt uit deze risicoanalyse dat er, voor De Waardenborch en de regio waarin we zitten, een aantal specifieke aanvullende risico's van toepassing zijn waaruit geconcludeerd moet worden dat voor De Waardenborch sprake is van een enigszins bovengemiddeld risicoprofiel.

Op basis van een door VO-raad gepubliceerde leidraad, benchmarkgegevens en rekening houdend met het bovengemiddeld risicoprofiel is bepaald dat een buffervermogen van € 1.700.000 noodzakelijk is. Om de komende jaren te groeien naar dit buffervermogen zijn in de meerjarenbegroting positieve begrotingsresultaten gepresenteerd. Op grond van de huidige meerjarenbegroting zal dit buffervermogen naar verwachting in de loop van 2020 zijn gerealiseerd. Met het oog op de invoering vereenvoudiging bekostiging VO per 1-1-2021 is het goed te constateren dat het buffervermogen op dat moment naar verwachting op peil is.

Op deze wijze wordt, gecombineerd met een gedegen meerjarenbegroting, vol vertrouwen gewerkt aan een gezonde toekomst voor De Waardenborch gebaseerd op duurzame onderwijsontwikkeling.

Hoofdstuk 10 – Verslag van de Raad van Toezicht

10.1. de Raad van Toezicht

In schooljaar 2017-2018 heeft de RvT tienmaal vergaderd.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is in 2017-2018 ongewijzigd gebleven.

Samenstelling:

Dhr. J. Weierink	voorzitter, kwaliteitszetel ouders, t/m 31 december 2018
Dhr. G. Grotenhuis	vice-voorzitter
Dhr. T. de Winter	lid
Mevr. H.I. Jansen	lid, kwaliteitszetel ouders
Mevr. mr. A. Schreurs-Hofmeijer	lid, kwaliteitszetel MR

Het bestuur heeft onder het agendapunt "stand van zaken" op elke vergadering van de Raad van Toezicht een overzicht gegeven van de relevante ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen.

De belangrijkste aandachtspunten voor de Raad van Toezicht waren:

- Het toezicht houden op de kwaliteit van besturen door het bestuur en de doelmatigheid daarvan
 - o Beoordeling bestuurder in november 2017
- De sanering van de financiële bedrijfsvoering
 - o Bestuurlijk jaarverslag en de jaarrekening 2017
 - o Begroting 2018
 - o MJB 2018
- De samenstelling van de raad van toezicht
- Governance
- Het strategisch beleidsplan inclusief de doelrealisatie

- De relatie van de raad en het bestuur met de medezeggenschapsraad

De Raad van Toezicht heeft met betrekking tot de financiële functie een auditcommissie ingesteld. De auditcommissie wordt gevormd door de heren Grotenhuis en De Winter.

De Raad van Toezicht heeft een vergoeding ontvangen volgens wettelijk kader.

Afwijking code goed bestuur

De voorzitter, de heer J. Weierink, is een jaar langer aangebleven dan conform rooster van aftreden. Dit is in de RvT met algemene stemmen aangenomen omdat de kwetsbare situatie van De Waerdenborch daar op dat moment nadrukkelijk om vroeg.

De voorzitter heeft over deze periode een vergoeding ontvangen conform wettelijk voorschrift.

Optreden als werkgever

De RvT heeft als werkgever een bovengemiddelde inspanning moeten leveren om de bestuurlijke continuïteit te waarborgen. Er is een regeling getroffen met de vertrekkende bestuurder tot 1 april 2019 en er is met ingang van het nieuwe schooljaar een interim bestuurder benoemd voor het schooljaar 2018-2019.

Evaluatie van het uitvoerend bestuur

Het veranderingsproces waarmee De Waerdenborch in 2016 is gestart, heeft onvoldoende voortgang geboekt. Dit is de reden dat de RvT moest besluiten om een bestuurlijke wijziging door te voeren.

10.2. Besluiten en adviezen:

Datum	Onderwerp	Besluit/advies
17 november 2017	(Meerjaren-)begroting 2018	Goedkeuring
	Herbenoeming Dhr. J. Weierink, 2 jaar	Besluit
	Herbenoeming Mw. A. Schreurs, 4 jaar	Besluit
19 maart 2018	Statutenwijziging	Instemming
	Aanschaf zonnepanelen	Geen instemming
18 april 2018	Jaarverslag en -jaarrekening	Goedgekeurd
	Regeling bezwaarschriften	Goedgekeurd
	Outsourcing werkzaamheden Privacywetgeving (€11.000)	Goedgekeurd
22 mei 2018	Inspectiebezoek	
6 juni 2018	Werkbezoek havo	
10 juli 2018		
19 september 2018	Werkbezoek locatie Goor	
	Gesprek met MR en management	
4 december 2018	Verslag auditcommissie	Positief advies op (meerjaren-)begroting 2019
11 december 2018	Vaststellingsovereenkomst Dhr. N. van Uitert	Vastgesteld
11 december 2018	(Meerjaren-)begroting 2019	Goedkeuring onder voorbehoud positief advies MR.
	Professionalisering Mw. Schreurs VTOI	Toestemming

10.2. Nevenfuncties raad van toezicht

Het overzicht van de nevenfuncties van de raad van toezicht staat in onderstaande tabel.

	Nevenfuncties
De heer Jan Weierink (1944), Ootmarsum	2005 - heden Voorzitter Raad van Advies Koninklijke Sophia's Vereniging Loon op Zand 2006 - heden Voorzitter Kring Oud-burgemeesters Overijssel 2016 - heden Vicepresident Orde van den Prince
Ing. Gerrit Grotenhuis MBA (1949), Harfsen	Geen
De heer Ton de Winter (1964), Deventer	2015 - heden Lid Raad van Toezicht Stichting Landstede
Mevrouw Ingrid Jansen (1963), Nijverdal	Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Ieder Kind Telt voor chr. primair onderwijs in de gemeente Hellendoorn 2016 - heden Lid Raad van Toezicht De Waerdenborch voor openbaar voortgezet onderwijs in Holten/Goor 2011 - heden Deelnemer centrale en lokale Cliëntenraad Zorgaccent in Almelo en Hellendoorn.
Mevrouw Anouk Schreurs-Hofmeijer (1973), Goor	Geen

- Er hebben zich geen situaties voorgedaan van tegenstrijdig belang.
- In februari 2018 is besloten om de jaarlijkse zelfevaluatie uit te stellen omdat er twee nieuwe RvT-leden zijn. Het is wenselijk dat zij minstens een jaar in de RvT zitten om een goede zelfevaluatie te kunnen uitvoeren.

10.3. Rooster van aftreden

Naam	Functie	Voordracht	1 ^e termijn	2 ^e termijn	3 ^e termijn
J. Weierink	voorzitter	MR-oudergel.	01-04-2014	01-04-2018	01-01-2019
A. Schreurs	lid	MR	01-04-2018	01-04-2022	
G. Grotenhuis	Vice-voorzitter	RvT	01-04-2016	01-04-2020	
T. de Winter	Lid/auditcie	RvT	01-04-2016	01-04-2020	
I. Jansen	Lid	MR-oudergel.	01-04-2020	01-04-2024	

10.4 Doelmatigheid

Hieronder een overzicht op hoofdlijnen omtrent de doelmatigheid.

Onderwerp	Doelmatig
Financiële bedrijfsvoering • Jaarrekeningen 2017 en 2018 • Bestuurlijk jaarverslag 2017 en 2018	Ja
Verantwoording bestuur op basis van doelrealisatiegesprekken • Over 2016-2017 • Over 2017 -2018	Ja
Professionalisering Afdeling P&O	Ja
Onderwijsopbrengsten • Examenresultaten • Doorstroom overige leerjaren	Afgezet tegen de criteria van de onderwijsinspectie voor het grootste deel door de RvT gekwalificeerd als doelmatig.

	Afgezet tegen de eigen ambitie van Waerdenborch om bij de beste 50% van Nederland te behoren kwalificeert de RvT dat er nog stappen gemaakt moeten worden.
--	--

Holten, april 2019

G. Grotenhuis, voorzitter

Stichting Waerdenborch

Jaarrekening 2018

Balans per 31-12-2018		31-12-2018	31-12-2017
	Activa	EUR	EUR
	Vaste activa		
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>	<u>1.198.080</u>	<u>1.035.957</u>
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	674.369	686.081
1.7	Liquide middelen	<u>5.669.530</u>	<u>4.941.924</u>
	Totaal vlottende activa	<u>6.343.899</u>	<u>5.628.005</u>
	Totaal activa	<u><u>7.541.979</u></u>	<u><u>6.663.962</u></u>
		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
2.	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	3.853.238	3.072.011
2.2	Voorzieningen	1.922.835	1.806.640
2.4	Kortlopende schulden	<u>1.765.906</u>	<u>1.785.311</u>
	Totaal passiva	<u><u>7.541.979</u></u>	<u><u>6.663.962</u></u>

Staat van baten en lasten over 2018

		2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	18.710.828	18.217.100	18.190.386
3.5	Overige baten	<u>277.224</u>	<u>247.900</u>	<u>312.515</u>
	Totaal baten	<u>18.988.052</u>	<u>18.465.000</u>	<u>18.502.901</u>
4	Lasten			
4.1	Personele lasten	14.998.471	14.963.500	15.200.362
4.2	Afschrijvingen	380.977	352.600	341.202
4.3	Huisvestingslasten	1.157.634	1.156.500	1.271.257
4.4	Overige lasten	<u>1.672.897</u>	<u>1.491.400</u>	<u>1.525.929</u>
	Totaal lasten	<u>18.209.979</u>	<u>17.964.000</u>	<u>18.338.750</u>
	Saldo baten en lasten	778.073	501.000	164.151
5	Financiële baten en lasten			
5.1.	Financiële baten	<u>3.154</u>	<u>5.000</u>	<u>8.500</u>
	Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u>781.227</u>	<u>506.000</u>	<u>172.651</u>
	Resultaat	<u>781.227</u>	<u>506.000</u>	<u>172.651</u>

Kasstroomoverzicht over 2018

		2018 EUR	2017 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat		781.227	172.651
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen	380.977		341.202
Mutaties voorzieningen	116.195	291.733	
		497.172	632.935
Veranderingen in vlottende middelen:			
Vorderingen	11.712	-36.025	
Kortlopende schulden	-19.405	123.739	
		-7.693	87.714
		1.270.706	893.300
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiele vaste activa	-543.100	-505.410	-505.410
		-543.100	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0
Mutatie liquide middelen		727.606	387.890
Beginstand liquide middelen	4.941.924	4.554.034	
Mutatie liquide middelen	727.606	387.890	
Eindstand liquide middelen		5.669.530	4.941.924

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie is een stichting; de voornaamste activiteit van de scholengemeenschap de Waerdenborch is het geven van onderwijs.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur en management oordelen vormen en schattingen en veronderstellingen maken die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen worden PM opgenomen. De gemeente is economisch eigenaar en het schoolbestuur juridisch. Gebouwen betaald door de stichting zelf, m.a.w. de stichting is zowel economisch als juridisch eigenaar, worden in de balans opgenomen en gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen.

Inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Schoolboeken, hier worden bedoeld de leen/huurboeken worden met ingang van het verslagjaar 2008 gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Vanaf schooljaar 2015/2016 wordt gebruik gemaakt van een zogenoemd extern

boekenfonds tegen een jaarlijkse pakketprijs per leerling. Alle geactiveerde schoolboeken zijn per 1 juli 2015 verkocht aan de boekenleverancier. De na deze datum geactiveerde boeken betreffen docentenexemplaren en zogenoemde klassensets.

Investeringssubsidies worden als een schuld gepresenteerd onder vooruit ontvangen investeringssubsidies.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages en bedragen waarboven wordt geactiveerd zijn gehanteerd:

Gebouwen en aanpassingen gebouwen: 10%

Computers en overige hardware: > € 500 en 33%

Media: 20%

Kantoormeubilair: > € 1.000 en 6,66%

Lokaalborden: > € 1.000 en 6,66%

Machines: 10%

Overige inventaris: 10% - 20%

Schoolboeken: 25 %

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
2. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
3. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Uitgestelde beloningen- en spaarverlofvoorziening

De voorziening uitgestelde beloningen en voorziening spaarverlof betreffen voorzieningen voor toekomstige jubileumuitkeringen en de verwachte toekomstige opname van spaarverlof door medewerkers de stichting. De voorziening is bepaald op basis van de nominale waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumbedragen en de in de toekomst toe te kennen verlofsaldi. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening persoonlijk budget

In de CAO VO is vastgesteld dat iedere medewerker vanaf 1 augustus 2014 recht heeft op 50 uur persoonlijk budget per jaar (voor parttimers naar rato van hun betrekkingssomvang). Voor de Bapo-gerechtigden is een overgangsregeling bepaald. De berekening is gebaseerd op de gespaarde/niet opgenomen uren persoonlijk budget.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening zijn gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Er is echter een uitzondering: Vooruitontvangen investeringssubsidies. Tot en met 2007 werden deze subsidies Egalisatierekening investeringssubsidies genoemd. Het betreft namelijk de boekwaarde van investeringen in Goor en Holten, welke zijn vergoed door de gemeenten. Deze worden nu volgens nieuwe richtlijnen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling,

prijnsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Per 31-12-2018 bedraagt de dekkingsgraad van de Stichting Pensioenfonds ABP 97,0% (31-12-2017: 104,4%). De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over twaalf maanden en bedroeg per 31-12-2018 103,8% (31-12-2017 101,5%). Hiermee voldoet het ABP niet aan de eisen. Dit betekent dat ABP begin 2018 opnieuw een herstelplan moest indienen; net als veel andere fondsen. Dit herstelplan wordt beoordeeld door De Nederlandsche Bank (DNB). Het ABP geeft aan dat de kans dat de pensioenen in 2019 of de jaren daarna moeten worden verlaagd aanwezig blijft.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

A.1.4 Toelichting op onderscheiden posten van de balans**1 Activa****1.2 Materiele vaste activa**

	1.2.1 Gebouwen*1	1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.2.3 Boeken*2	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.2 Inventaris en apparatuur				
Stand per 1 januari 2018				
Aanschafprijs	216.900	4.965.358	71.466	5.253.724
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-204.248	-3.996.823	16.696-	4.217.767-
	12.652	968.535	54.770	1.035.957
Mutaties in de boekwaarde:				
Investerings	0	539.061	4.039	543.100
Desinvesteringen	0	-485.155	-	485.155-
Afschrijvingen	-12.652	-350.167	18.158-	380.977-
Afschrijvingen desinvesteringen	0	485.155	-	485.155
Saldo	-12.652	188.894	14.119-	162.123
Stand per 31 december 2018				
Aanschafprijs	216.900	5.019.264	75.505	5.311.669
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-216.900	-3.861.835	34.854-	4.113.589-
Boekwaarde	0	1.157.429	40.651	1.198.080

Gebouwen*1

De stichting is zowel juridisch als economisch eigenaar van het tekenlokaal in Goor gebouwd in 2008. Afschrijving vindt plaats op basis van een verwachte levensduur van 10 jaar.

Boeken*2

Betreft aanschaf van docentenexemplaren en klassensets.

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	20.470	17.357
1.5.7 Overige vorderingen	73.687	52.037
1.5.8. Overlopende activa*1	580.212	616.687
Totaal vorderingen*2	674.369	686.081

Overlopende activa*1

De overlopende activa hebben betrekking op vooruitbetaalde bedragen inzake extern boekenfonds, verzekeringen en contributies.

Totaal vorderingen*2

De vorderingen hebben alle een looptijd korter dan een jaar

1.7 Liquide middelen

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.7.1 Kasmiddelen	7.723	7.480
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.593.177	878.712
1.7.3 Deposito's en spaarrekeningen	4.068.630	4.055.732
Totaal liquide middelen	5.669.530	4.941.924

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting

Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2018 EUR	Overige mutaties	Resultaat EUR	Stand per 31-12-2018 EUR
2.1.1 Algemene reserve				
Algemene reserve	3.123.452	0	665.335	3.788.787
2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)				
Subsidie Technisch VMBO *1	0	0	46.851	46.851
Spaarbapo *2	44.800	0	-27.200	17.600
Totaal publieke reserves	3.168.252	0	684.986	3.853.238
Bestemmingsreserves (privaat)				
Schoolfonds	-96.241	0	96.241	0
Totaal Eigen Vermogen	3.072.011	0	781.227	3.853.238

Subsidie Technisch VMBO *1

Gedurende de jaren 2018 t/m 2023 wordt een subsidie ter stimulering van een kwalitatief hoogstaand en dekkend aanbod van techniekonderwijs binnen het VMBO verstrekt. De nog niet specifiek bestede subsidiegelden worden in deze bestemmingsreserve afzonderlijk zichtbaar gemaakt.

Spaarbapo*2

Tot 1 januari 2010 werd voor de toekomstige lasten uit de BAPO-regeling (artikel 15.10 CAO VO 2008-2010) een voorziening in stand gehouden. Deze voorziening betrof een betrouwbare inschatting van het aantal medewerkers dat in de toekomst gebruik zal maken van het spaardeel van de BAPO-regeling. Op 4 oktober 2010 heeft de minister van OCW de gewijzigde Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) gepubliceerd in de Staatscourant (15341). Op basis van de gewijzigde RJO dienen met ingang van het verslagjaar 2010 toekomstige lasten voortvloeiende uit de BAPO-regeling als periodekosten te worden beschouwd.

De voorziening is omgezet in een bestemmingsreserve, zodat De Waardenborch ook in de toekomst in staat is aan haar verplichtingen te voldoen. Per 31/12/2018 wordt vanuit navraag bij personeel en ervaringscijfers een reserve van € 17.600 voldoende geacht.

Voorzieningen	Uitgestelde beloningen	Spaarverlof	Persoonlijk budget	Onderhoud	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2018	186.084	389.067	543.136	688.353	1.806.640
Dotaties	0	24.322	258.472	280.000	562.794
Onttrekkingen	-10.408	-68.226	-216.462	-151.503	-446.599
Stand 31 december 2018	175.676	345.163	585.146	816.850	1.922.835
Kortlopende deel < 1 jaar	19.500	45.000	72.000	295.700	432.200
Langlopende deel > 1 jaar	156.176	300.163	513.146	521.150	1.490.635

Uitgestelde beloningen (jubileumgratificaties)

Op basis van de regelgeving is er een voorziening opgenomen in het kader van toekomstige jubileumgratificaties bij een 25 jarig en een 40 jarig ambtsjubileum. De berekening is gebaseerd op het model van de VOS-ABB volgens de methode contante waarde (2,5 %) en een verwachte blijfkans afhankelijk van het aantal opgebouwde dienstjaren.

Spaarverlof

Ten aanzien van de verplichtingen die voortvloeien uit het feit dat personeelsleden Spaarverlof hebben gespaard is een voorziening opgenomen. De voorziening is gebaseerd op het aantal gespaarde uren per 31 december 2018 en de daaruit voortvloeiende verwachte personeelskosten voor de vervangers.

Voorziening persoonlijk budget

Deze voorziening heeft betrekking op de in CAO VO opgenomen bepalingen aangaande levensfasebewust personeelsbeleid, voor zover sprake is van sparen. Het bedrag betreft de niet bestede (gespaarde) uren uit het individueel keuzebudget.

Onderhoud

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties. De dotatie is gebaseerd op een meerjaren-onderhoudsplan.

2.4	Kortlopende schulden	EUR	31-12-2018 EUR	EUR	31-12-2017 EUR
2.4.3	Crediteuren		192.163		276.924
2.4.7	Belastingen/premies soc.verzekeringen		605.095		592.921
2.4.8	Schulden ter zake pensioenen		183.728		182.142
2.4.9	Overige kortlopende schulden		155.562		90.873
2.4.10	Overlopende passiva:				
	Vooruitontv. vrijw. ouderbijdragen	88.264		85.549	
	Vakantiegeld, -dagen, bindingstoelage e.d.	532.914		542.634	
	Overige overlopende passiva	8.180		14.268	
			629.358		642.451
	Totaal kortlopende schulden		1.765.906		1.785.311

Niet in de balans opgenomen activa, verplichtingen en rechten.

Op balansdatum heeft de stichting geen significante investeringsverplichtingen.

Per 31-12-2018 heeft de stichting diverse doorlopende contracten met een bestedingsverplichting voor de komende jaren.

De belangrijkste contracten met een nog resterende verplichting (incl BTW) zijn:

Omschrijving	Leverancier	begin	eind	resterende verplichting	looptijd < 1 jaar	looptijd > 1 en < 5 jaar
				€	€	€
Extern boekenfonds	Van Dijk	1-8-2015	31-7-2020	1.196.288	755.550	440.738
Huur kopieermachines	Ricoh	18-5-2015	17-5-2020	11.261	8.190	3.071
Huur kopieermachines	Konica Minolta	1-11-2017	30-10-2021	65.771	23.213	42.558
Huur glasvezelverbinding	Trent	1-1-2017	31-12-2021	53.820	17.940	35.880
Sanitaire voorzieningen	Initial	1-4-2016	31-3-2021	35.343	15.708	19.635
Inzameling bedrijfsafval	Suez	1-2-2018	31-1-2023	30.956	7.581	23.375

Vordering MOCW.

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling "Onvoorziene gevallen bij de invoering vereenvoudiging bekostiging voorgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op het Ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt. De vordering op het Ministerie van OCW is ter hoogte van de op dat moment betaande schuld aan het personeel in verband met:

* de tot en met december opgebouwde vakantieaanspraken

* de over de maand december door het bevoegd gezag verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing verbonden salarisbetalingen op grond van de van toepassing zijnde wet-en regelgeving.

Op basis van de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs is deze vordering ad EUR 1.254.403 opgenomen onder de niet uit de balans blijvende activa, verplichtingen en rechten. De vordering is pas opeisbaar bij het opheffen van de school.

Toelichting op de Staat van baten en lasten

3 Baten

Rijksbijdragen OC&W	2018 EUR	Begroting	2017 EUR
		2018 EUR	
3.1.1 Rijksbijdrage OC&W	18.144.550	17.814.500	17.981.441
3.1.2 Overige subsidies OC&W			
Geoormerkte subsidies	0	0	0
Niet-geoormerkte subsidies	104.150	25.000	25.030
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV *1	462.128	377.600	183.915
Totaal rijksbijdragen OC&W	18.710.828	18.217.100	18.190.386

Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV *1

Vanaf 1 augustus 2014 worden de nieuwe Samenwerkingsverbanden in het kader van Passend Onderwijs rechtstreeks bekostigd vanuit het Ministerie OC&W. De doorbetalingen vanuit deze samenwerkingsverbanden naar De Waardenborch worden conform verslaggevingsvoorschriften onder deze categorie verantwoord.

3.5 Overige baten	2018 EUR	Begroting	2017 EUR
		2018 EUR	
3.5.2 Vergoeding personeelskosten door derden	41.873	60.200	83.378
3.5.5 Vrijwillige ouderbijdrage	146.552	146.500	150.122
3.5.6 Vrijval egal.rek.invest.subsidies	0	0	2.766
Ontvangen boetes en kopleergeld bibliotheek	1.604	2.700	3.404
Opbrengst kluisjes	12.465	12.000	13.048
VSV-projecten	63.997	25.000	10.755
Overige	10.733	1.500	49.042
Totaal overige baten	277.224	247.900	312.515

4 Lasten			Begroting	
		2018	2018	2017
		EUR	EUR	EUR
4.1.	Personeelslasten			
	Bruto lonen en salarissen	10.818.961	10.951.900	10.792.147
	Sociale lasten	1.480.097	1.462.500	1.421.529
	Pensioenpremies	1.668.741	1.710.500	1.613.368
4.1.1	Lonen en salarissen	13.967.799	14.124.900	13.827.044
	Dotaties personele voorzieningen	282.794	170.000	285.522
	Personeel niet in loondienst	182.339	156.000	512.516
	Overig	565.539	512.600	575.280
		14.998.471	14.963.500	15.200.362

Gedurende het boekjaar bedroeg het gemiddeld aantal werknemers, omgerekend naar volledige werktijdfactor 198,0 (2017: 197,7)
Dit betreft 9,8 fte (2017: 10,6 fte) management, 143,0 fte (2017: 142,4 fte) onderwyzend personeel en 45,2 fte (2017: 44,7 fte) onderwijsondersteunend personeel.

4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa			Begroting	
		2018	2018	2017
		EUR	EUR	EUR
4.2.2	Materiële vaste activa	380.977	352.600	341.202
	Totaal afschrijvingen	380.977	352.600	341.202
4.3	Huisvestingslasten			
4.3.1	Huur	110.534	113.000	111.484
	Binnen-, buiten-, tuinonderhoud	130.071	130.000	118.117
	Aanpassing gebouwen	72.772	75.000	187.207
4.3.3	Onderhoud	202.843	205.000	305.324
4.3.4	Energie en water	169.984	165.000	183.100
4.3.5	Schoonmaakkosten	364.891	363.000	363.612
4.3.6	Heffingen	29.382	30.500	27.737
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	280.000	280.000	280.000
	Totaal huisvestinglasten	1.157.634	1.156.500	1.271.257

4.4.	Overige lasten			
		2018	Begroting	2017
		EUR	2018	EUR
4.4.1	Administratie- en beheerslasten		EUR	EUR
	Administratie en beheer	30.801	23.600	9.993
	Telefoon- en portokosten	26.292	28.000	23.767
	Accountantskosten	28.534	26.000	25.918
	Bestuurskosten	79.857	9.000	8.414
	Overige	5.716	0	5.595
		171.200	86.600	73.687
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	2018	Begroting	2017
		EUR	2018	EUR
	Klein inventaris en onderhoud inventaris	34.884	38.750	46.173
	Leermiddelen	157.866	163.950	182.539
	Boekenfonds	819.067	740.700	741.395
	Bibliotheek/mediatheek	10.169	14.500	11.815
		1.021.986	957.900	981.922
4.4.4	Overige	2018	Begroting	2017
		EUR	2018	EUR
	Representatiekosten	1.522	2.500	2.625
	Reis- en verblijfskosten	14.175	14.000	18.149
	Besteding vrijwillige ouderbijdrage	154.133	154.300	138.248
	ICT-kosten	195.246	169.000	195.392
	Werkweken en kampen	11.424	13.200	13.644
	Projecten	5.868	7.000	5.369
	Contributies	60.400	62.000	65.528
	Wervingskosten leerlingen	33.110	19.400	28.229
	Overige	3.833	5.500	3.136
		479.711	446.900	470.320
	Totaal overige lasten	1.672.897	1.491.400	1.525.929

5	Financiële baten en lasten		Begroting	
5.1	Financiële baten	2018 EUR	2018 EUR	2017 EUR
5.1.1	Rente baten	3.154	5.000	8.500
		3.154	5.000	8.500

WNT-Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

4.1: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding alle topfunctionarissen met dienstbetrekking

Funcitie	Jaar	Voorzittersclausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einde dienstverband	Omvang dienstverband in fte	Beloning	belastbare vaste en variabele onkosten vergoedingen	Voorziening beloning betaalbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Totale bezoldiging	Individueel WNT-maximum
Rector-Bestuurder	2018	ja	G.D.N. van Uiter	1-6-2015	1-4-2019	1	€ 91.708	€	€ 13.762		€ 105.470	€ 146.000
Rector-Bestuurder	2017	ja	G.D.N. van Uiter	1-6-2015		1	€ 123.552	€	€ 17.421		€ 140.973	€ 141.000

Vermelding alle interim-bestuurders

Funcitie	Jaar	Voorzittersclausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einde dienstverband	Omvang dienstverband in fte	Beloning	belastbare vaste en variabele onkosten vergoedingen	Voorziening beloning betaalbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Totale bezoldiging	Individueel WNT-maximum
Plv. rector-bestuurder ad interim	2018	nee	M. van den Broek-Hanskamp	30-8-2018		0,8	€ 72.800	€ 952	€ 0		€ 73.752	€ 126.500

Vermelding alle toezichthouders

Funcitie	Jaar	Voorzitter of lid	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einde dienstverband
Lid raad van toezicht	2018	voorzitter	J. Weierink	1-4-2012	31-12-2018
	2017	voorzitter	J. Weierink	1-4-2012	
Lid raad van toezicht	2018	vice-voorzitter	G. Grotenhuis	1-4-2012	-
	2017	vice-voorzitter	G. Grotenhuis	1-4-2012	-
Lid raad van toezicht	2018	lid	T. de Winter	1-4-2012	-
	2017	lid	T. de Winter	1-4-2012	-
Lid raad van toezicht	2018	lid	I. op den Dries	24-10-2016	-
	2017	lid	I. op den Dries	24-10-2016	-
Lid raad van toezicht	2018	lid	A. Schreurs-Holmeyer	1-3-2017	-
	2017	lid	A. Schreurs-Holmeyer	1-3-2017	-

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Funcitie	Jaar	Voorzittersclausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Jaar waarin dienstverband is beëindigd	Omvang dienstverband in fte	Overeengkomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Individueel toepasselijk maximum	-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	Totale uitkering wegens beëindiging dienstverband	Waarvan betaald in 2018	Reden waarom overschrijding niet is toestaan nvt
Rector-Bestuurder	2018	ja	G.D.N. van Uiter	1-6-2015	2019	1	€ 75.000	€ 75.000	€ 0	€ 75.000	€ 35.954	

4.2: Vermelding gegens van eenieder van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat

Funcitie	Jaar	Voorzittersclausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einde dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	belastbare vaste en variabele onkosten vergoedingen	Voorziening beloning betaalbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Totale bezoldiging	Individueel WNT-maximum

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria zijn ten laste gebracht van de organisatie, een en ander zoals bedoeld in artikel 2.382aBW.

	2018 EUR	2017 EUR
Onderzoek van de jaarrekening	26.500	25.918
Andere controleopdrachten	0	0
Fiscale adviezen	163	0
Andere niet-controlediensten	1.871	0
	<u>28.534</u>	<u>25.918</u>

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het voortgezet onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserves. Voorgesteld wordt om het positieve resultaat ad € 758.718 als volgt te bestemmen:

Allereerst wordt de rente toegerekend naar de beginsaldi van de reserves behoudens de reserve spaarbapo. Daarna wordt het saldo over de reserves verdeeld.

Saldo baten en lasten	778.073				
Rente	3.154				
Resultaat	781.227				
		bestemming resultaat		saldo	totaal
Publiek	beginsaldo	rente	overl	31 dec.2018	resultaat
	1 jan. 2018				
Algemene reserve	3.123.452	3.254	662.081	3.788.787	665.335
Subsidie Technisch VMBO	0	0	46.851	46.851	46.851
Spaarbapo	44.800	0	-27.200	17.600	-27.200
	3.168.252	3.254	681.732	3.853.238	684.986
Privaat					
Vrijwillige ouderbijdrage	-96.241	-100	96.341	0	96.241
Totaal	3.072.011	3.154	778.073	3.853.238	781.227

Geparafeerd voor
waarmerkingsdoeleinden

Vaststellen en goedkeuren jaarverslag

Vastgesteld d.d. 15 april 2019

Bestuur:

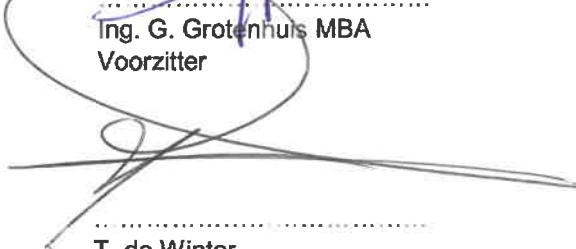
.....
M. van den Broek - Hanskamp
Plv. rector-bestuurder ad interim

Goedgekeurd d.d. 15 april 2019

Raad van Toezicht:

.....
Ing. G. Grotenhuis MBA
Voorzitter

.....
T. de Winter
Vice-voorzitter

.....
I. op den Dries
Lid

.....
A. Schreurs-Hofmeyer
Lid

Verbonden partijen

Stichting Waardenborch participeert in het bestuur van een aantal samenwerkingsverbanden inzake Passend Onderwijs. In deze samenwerkingsverbanden heeft Stichting Waardenborch geen overwegende zeggenschap.

Het betreft de volgende rechtspersonen:

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
- Samenwerkingsverband 23.01 VO	Stichting	Almelo
- Samenwerkingsverband VO Twente Oost (VO 23.02)	Stichting	Hengelo

adres Hengelosestraat 585
7521 AG Enschede
telefoon 053-4810481
e-mail enschede@jonglaan.nl
internet www.jonglaan.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Waardenborch

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Waardenborch te Rijssen-Holten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Waardenborch op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- a) de balans per 31 december 2018;
- b) de staat van baten en lasten over 2018; en
- c) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Waardenborch, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

deJong&Laan

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 15 april 2019

De Jong & Laan Accountants B.V.

Origineel getekend door drs. E.B.J. Haandrikman-Willemsen RA